

ÉLETÜNK

XLVII. évf. 6. szám (47. Jg. Nr. 6.)

Az európai magyar katolikusok lapja

2015. június

AZ IRGALMASSÁG SZENTÉVE

Március 13-án, megválasztásának második évfordulóján Ferenc pápa a Szent Péter-bazilikában tartott pénteki nagyböjti bűnbánati szertartáson mondott homíliájában meghirdette az Irgalmasság rendkívüli szentévet, amely december 8-án kezdődik, a Szent Péter-bazilika Szent Kapujának a megnyitásával, és 2016. november 20-ával zárul, Krisztus Király ünnepén.

Április 11-én, szombaton délután, az Isteni Irgalmasság vasárnapjának (húsvét második vasárnapja) első vesperásán tette közzé Ferenc pápa a jubileumot meghirdető bulláját, amelynek címe: „Misericordiae Vultus” – (Az irgalmasság arca). A bullában a pápa kifejti a jubileumi év meghirdetésének indokait, és megjelöli azokat a főbb irányvonalakat, amelyeket követnünk kell, hogy a lehető legjobban megélhessük a szentévet.

A bulla nagyjából három részre osztható: az elsőben Ferenc pápa elmélyíti az irgalmasság fogalmát; a másodikban néhány gyakorlati javaslatot ajánl a jubileum megünneplésére, míg a harmadik rész néhány felhívást tartalmaz. A bulla Máriához intézett fohással zárul, aki Isten irgalmasságának tanúja.

A bevezető részben a pápa hangsúlyozza, hogy a vatikáni bazilika Szent Kapujának megnyitására két okból kerül sor december 8-án: először is azért, mert ez a dátum egybeesik Mária Szepőlötlen Fogantatásának ünnepével. Mária az, akit Isten akart „szentnek és szepőlötlennek”, hogy „az emberiséget ne hagyja a gonosz fogságában”.

Másodszor: december 8-a egybeesik a II. Vatikáni Zsinat lezárásának 50. évfordulójával. A zsinat ledöntötte azokat a „magas falakat, amelyek túl sok időn át bezárták az Egyházat egy kiváltságos erődítménybe”. A zsinat nyomán az Egyház „kilépett egy új világba, hogy hirdesse az Evangéliumot, ahogyan XXIII. János mondta: az irgalmasság orvosságát használva, ahelyett, hogy a szigor fegyverét ragadta volna magához”. (...)

A bulla második részében Ferenc pápa néhány gyakorlati útmutatást ad ahhoz, hogy hogyan élhetjük meg a rendkívüli jubileumot a maga spirituális teljességében:

Tegyünk egy zárandoklatot, mert ez „tényleges jele lesz annak, hogy az irgalmasság is egy olyan elérendő cél, amely elkötelezettséget és áldozathozatalt kíván”.

Ne bíraskodjunk, és ne ítélkezzünk, hanem bocsássunk meg és adakozzunk, maradjunk távol a „pletykáktól”, a „féltekenység és az irigység” által sugallt szavaktól. „Vegyük észre a jót, ami minden személyben jelen van” és váljunk a „megbocsátás eszközeivé”.

Nyissuk meg a szívünket a lét perifériái felé, vigyünk vigaszt, irgalmasságot, szolidaritást és figyelmet mindazoknak, akik „a mai világban nélkülöznek és szenvednek”, „számos fivérünknek és nővérünknek, akiket megfosztottak méltóságuktól”. (...)

Örömmel hajtsuk végre a testi és lelki irgalmasság műveit, hogy „felébbresszük lelkiismereteinket, amelyek ellankadtak a szegénység drámájával szemben”. (...)

(Folytatás a 2. oldalon)

Szent László király
Ünnepe: június 27.

Az isteni gondviselés különös intézkedését kell látnunk abban, hogy őt adta a magyar nemzetnek az első szent király halálát követő négy évtizedes vizsály után. Kiváló uralkodói képességével, vitézségével és életszentségével kivezette a magyarságot a belső veszedelmek örvényéből, és megmentette a külső ellenségek pusztulást hozó támadásaitól.

Vallásos lelkületét anyjától, a vitézséget atyjától örökölte. László még jóformán fel sem serdült, máris viszontagságos időkkel kellett átélnie: a testvérharcot András király és apja, Béla herceg, majd az évekig húzóódó vizsályt Salamon király és Géza bátyja között. 1077-et írtak, amikor Lászlónak a nép akaratából át kellett vennie az ország kormányzását.

A politikai szervezés munkájával párhuzamosan haladt az egyházi élet megújítása, intézményeinek újjászervezése, továbbfejlesztése. A meglévő székesegyházakat, káptalanokat és kolostorokat nagy birtokokkal gazdagította, a megkezdett templomépítéseket befejezte, új egyházak és kolostorok egész sorát alapította.

Az 1092-ben Szabolcsba összehívott zsinaton intézkedtek a papok házassága ügyében, tilalmazták az egyházi javak elidegenítését, s rendezték az ünnepek és böjtek megtartását. Ugyanez a zsinat büntetéssel sújtja a pogány szokásoknak hódolókat, és szabályokat léptet életbe az erkölcsi élet védelmére, mind a házasságon belül, mind azon kívül.

A magyar nemzet és az Egyház szolgálata nyilvánult meg abban is, amikor István, Imre és Gellért ereklyéit 1083-ban fölemeltette, az egyházi és világi nagyok, valamint hatalmas néptömeg jelenlétében. Ezzel a magyar népnek a saját nemzetéből adott szent példaképeket.

Híre a határon túl is elterjedt, benne látták a kor egyik legszebb lovageszményét, s kiszemelték a keresztes hadak vezérének. Erre azonban nem kerülhetett sor, mert 1095. július 29-én az örökkévalóságba költözött. Egy ideig a somogyvári monostorban nyugodott, később Váradon helyezték végső nyugalomra.

Kultusza halála után hamarosan kifejlődött. III. Celesztin pápa 1192-ben László királyt a szentek sorába iktatta.

(Szentek élete)

A MI SZÍVÜNK

Írta: Erdődy Imre

Próbáljunk betekinteni Jézus Szívének és a mi szívünknek a mélyére, hogy azután kérhessük, alakítsa bensőnket az övéhez hasonlóvá.

Vannak az életnek normál és határhelyzetei. Normál helyzetben megy az élet a maga megszokott módján. Mindenki játssza a szerepét, úgy viselkedik, ahogy illik, ahogyan az erkölcsi és társadalmi szabályok előírják. De valójában nem lehet tudni, hogy kivel állunk szemben, amikor mosolygó vagy szigorú arcot látunk.

Amikor jön a határhelyzet, a rossz emberből kibukik a gonoszság, mint amikor a seb felfakad, és előtör a genny. A jókból viszont ilyenkor kijön az igazi jószág, mint ahogyan a rózsaszirmból a rózsaoaj, ha préselik. Tudunk rá számtalan példát: Jób mindenét elveszíti. Válasza: Isten adta, Isten elvette, legyen áldott az ő szent neve. Párizs apostolát követ dobálják meg. Felveszi a földről a véres követ, s csak annyit mond a dobálóknak: Ezt a követ beleteszem majd az épülő templom alapjába. És még sorolhatnánk...

Az Úr Jézus Szíve mélységét is ilyen határhelyzetekben látjuk. Életének minden kis epizódjából kiderül, milyen rendkívüli lélekkel tűri a megpróbáltatásokat.

S most gondoljunk saját magunkra.

A mindennapi életben játszunk a szerepünket. De amikor váratlan élethelyzetbe

kerülünk, mert rettenetesen idegesek vagyunk, mert szenvedünk, mert azt gondoljuk, túlságosan nagy keresztet hordozunk, vagy olyan személy kerül elélnk, akit nem szeretnénk látni, akkor megszegyenülünk saját magunk előtt. De ebben a megszegyenülésben legyen benne a felismerés: Most tetten értem magam, hogy ki is vagyok.

Pilinszky János költőnk kisfiú korában sokat tartózkodott egy börtönben, ahol bukott, csavargó leányokat őriztek. A nevelőik majd' mind apácák voltak. A kisgyerek nagyon világosan lát, és mindent észrevesz. Pilinszky leírja, hogy látta, ahogyan Alexia nővér egy ilyen rossz leánynak a kezét térdén állva megcsókolta. Annyira tudta sajnálni szegény szerencsétlent, látva a bánatát, a szomorúságát, a kietlen jövőjét. Ez az Alexia legbelül is nagyon jó volt. Ugyanakkor Gabriella nővérről azt írja, hogy benne volt az őrtornyok reflektora, szájában a farkasok toroka. Ahhoz képest, amit ő tett, eltörpült minden, amit a lányok valamennyien elkövettek. Apáca volt, és látszólag szent életet élt, de a szíve gonosz volt.

Kérjük Jézust, hogy a mélyen rejlő gonoszságainktól, amit azért mi magunk is érzünk, mások is megszimatolnak rólunk – hiszen ki-kitör belőlünk –, tisztítsa meg a szívünket. □

KÖZÉPPONTBAN A CSALÁD

Európai Magyar Papi Konferencia Wernauban

Idén május 4–7. között tartották meg a Stuttgart melletti Wernauban az Európai Magyar Papi Konferenciát, amelynek központi témája a család volt. A rendezvénynek az egyházmegyei tanulmányi ház adott otthont, főszervezője pedig Tempfli Imre stuttgarti magyar lelkész volt. A konferenciára huszonhárom lelkipásztor érkezett Németországból, Ausztriából, Angliából, Belgiumból, Franciaországból, Olaszországból, Svájcban és Magyarországról.

A találkozó hétfőn este közös szentmisével kezdődött, melynek főcelebránsa Cserhádi Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök volt. A szertartás után baráti együttléten beszéltek meg a paptestvérek az elmúlt időszak eseményeit.

Kedden három előadás hangzott el, melyeket megbeszélések követtek. Rencsik István *Az elváltak és újránházasodottak egyházi helyzete*, Vencser László

Erkölcsteológiai válaszok a házasság és család mai problémáira. A lelkipásztor nem bíró, hanem orvos, míg Nagy-György Attila *Kell-e szentségi házasság? Hogyan lehet szentségi házasságban élni?* címmel tartott előadást. A délután folyamán először Cserhádi Ferenc püspök beszámolója hangzott el, majd az európai magyar lelkészek ismertették munkájukat, s a rájuk bízott közösség életét. A napot a főlelkészek megbeszélése zárta.

(Folytatás a 8. oldalon)

Magyar lelkipásztorok a zwiefalteni bencés apátság temploma előtt

HITÜNK KÉRDÉSEI

Istenérvek

E havi írásomban ismertetem, hogy az Egyház minden törekvése mellett az ateizmus hogyan tudta fejét felütni a nyugati kultúrában. Szögezzük le, hogy az ateizmus nem világprobléma, hanem csak bizonyos országokban, bizonyos társadalmi rétegek problémája.

Korábbi elmélkedésemben felsoroltam az ígehirdetés néhány akadályát. De a vallás legnagyobb akadálya az ellen-evangelizálás. Idézem II. János Pál pápát: Minden kor alá van vetve, a működő kegyelem misztériumának és a gonoszság titkának. (vö. 2Tessz 2,7, Jn 12,31; 8,44) Alá van vetve az evangelizálásnak és az ellen-evangelizálásnak.

A ma ismert rendszeres ellen-evangelizálás az újkorban kezdődött Európában. A 17. századig az istenhit mélyen átitatta a nyugat-európai kultúrát. Az Egyház intézményének szilárdságában látták a stabilitást. A 16. században a reformáció az istenhitet nem érintette. Katolikusokat és a protestánsokat nem az istenhit, hanem az egyházfegyelem és a szertartások különböztették meg.

Mivel nem volt ateizmus, a teológia keveset foglalkozott az istenbizonyítékokkal. Átvették az ókor eszmefuttatását. Az ókor nagy bölcse, Arisztotelész (Kr. e. 384–Kr. e. 322) áttekintette korának egész természettudományát. Szerinte a természet anyag-formái változásra képesek, és változnak is. A világban mozgás van. A mozgás nem csupán a hely változtatása, hanem minden változás.

Mindazt, ami mozog, más mozgatja. Ha mindent más mozgat, a mozgatók sorában fel kell tételeznünk valamiféle első Mozdulatlan Mozgatót, akit Istennek nevezünk. Arisztotelész vallja, hogy a valóság érthető: azaz ami a világon van és történik, arra értelmes magyarázatot lehet adni. Mindebből kiindulva Isten léte-re következett.

Az Egyház első teológusa, Szent Pál is beszél Isten megismerhetőségéről. „Ami megtudható az Istenről, (...) maga Isten tette (...) nyilvánvalóvá. Mert ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, arra a világ teremtése óta műveiből következtethetünk.” (Róm 1,19–20).

Canterburyi Szent Anzelm (1033–1109) idejében sok eszmecsere folyt a zsidók, keresztények és az iszlám között. Anzelm észérveket akart használni, amelyeket minden vallás elfogad. Isten létezését racionális úton kívánta bizonyítani a hitetleneknek. A középkori istenbizonyítékok közt azonban több volt a vagy nem helytálló, vagy nem meggyőző is.

Az ókori pogány filozófusok megokolását Isten létezéséről átvette

Aquinói Szent Tamás. (1225 v. 26? – 1274). Tamás egyesíti Arisztotelész filozófiáját az egyházi tanítással. Ezzel megalkotta a középkor filozófiai rendszerét. Világmagyarázatának központi gondolata, hogy mindennek van oka. A hit igazságait a természetes értelem nem éri fel: ezek értelmén túli, ám nem értelmellenes igazságok.

Descartes (1596–1650) évszázadokkal később továbbfejlesztette Szent Anzelm istenérveit. Műveiben a természettudományok és a matematika módszereit alkalmazta. Filozófiájában a lehető legnagyobb bizonyosságra törekedett. Szembefordult a skolasztikus filozófiával, az addigi hagyományos világnézettel, valamint a pusztá hit alapján elfogadott tanításokkal. Az összes addigi, igaznak elfogadott ismeret lerombolását, majd racionális érvelések útján való újjáépítését tűzte ki fő feladatának.

Descartes nem akart teológiai érveket használni, hanem mindent az észből megmutatni. A filozófia és a természettudomány világában kereste érveit. A filozófia mutathatja meg, hogy a keresztény hitre szükség van, és az meggyőző. Ez téves haditerv volt az Egyház védelmében.

Amíg a teológusok nem próbálták bizonyítani Isten létét, senki sem kételkedett abban. E bizonyítás mérsékelt sikerre tett sokakat kíváncsivá, hogy Isten léte tényleg olyan magától értetődő-e, mint ahogy azt korábban gondolták. Isten jóhiszemű megvédésével az emberek rájöttek: az ügy meglepően bizonytalan. Abból, hogy Descartes nem tudta megvédeni Istent, arra a következtetésre jutottak, hogy a létének bizonyítása vagy ellentmondásos, vagy értelmetlen elvi kérdés. Descartes vakmerő stratégiája visszafelé sült el. A 18. század francia ateistái azoktól a vallásos íróktól vették vallásellenes érveiket, akik az ateizmus felszámolására törekedtek. Istennek mindeddig példa nélküli tagadása abból a stratégiából fejlődött ki, amelyet korábban a kereszténység védelmében alkalmaztak.

Descartes tanította, hogy a világegyetemet egy tökéletes isteni lénnel lehet magyarázni. Ez nyitott utat az ellenvetésnek, hogy a világegyetem tökéletesen képes magyarázni önmagát. Ha Isten

szesek benne: „Elérkezett a megfelelő pillanat, hogy megváltoztassátok életeket! – mondja nekik a pápa. Elég, ha elfogadjátok a meghívást a megtérésre és alávetitek magatokat az igazságszolgáltatásnak, miközben az Egyház irgalmasságot kínál fel”. (...)

Felhívás a vallásközi párbeszédre: emlékeztet rá, hogy a zsidó vallás és az iszlám az irgalmasságot „Isten egyik legjellemzőbb tulajdonságának” tekinti. Ők is hiszik, hogy senki sem tud gátat szabni az isteni irgalmasságnak, mivel kapui mindig tárva állnak. A pápa azt kívánja, hogy a Jubileum „kedvezzen e vallások és más nemes vallási hagyományok közötti találkozásnak”, tegye „nyitottabbá őket a párbeszédre, kiküszöbölve a bezártság és a megvetés minden formáját, elűzve az erőszak és a diszkrimináció minden formáját”. (...)

A dokumentum végén Ferenc pápa Mária, „az Irgalmasság Anyja” alakjára utal, akinek életét a „testté vált irgalmasság jelenléte” alakította. „Az Isten és az emberek közötti Szövetség Frigyládája”, Mária „tanúskodik arról, hogy Isten Fiá-

mindenekfölött tökéletes, miért van szenvedés és fájdalom, mely annyi gyötrelmet okoz az embernek? Hogyan hihet bárki is egy tökéletes isteni lényben, amikor a világ oly egyértelműen tökéletlen? A helyzetet csak rontotta, hogy a francia egyházon belül értelmetlen csatározás folyt arról, miként lehetne a legeredményesebben megcáfolni az ateistákat. A népszerű tudományos lapok tele voltak veszekedő keresztény apologéták cikkeivel, akik sokkal dühödtebben vitatkoztak ellenfeleikkel, mint az ateizmussal. (...)

William Paley (1743–1805) anglikán teológus Isten létének védelmében népszerű könyvet írt. Szerinte a világban minden értelmes terv létre utal. E műnek óriási volt a hatása. Az egyetemek a 19. század folyamán Paley-t olvastatták a hallgatókkal. A természettudósok is elfogadták az érvelést. Paley hosszan sorolta megfigyeléseit – az emberi szem bonyolultságától az évszakok elrendezéséig, melyek arra utalnak, hogy az egész élővilág egy jóságos Isten terve szerint jött létre. A természeti világ minden részlete a maga egyedi céljára lett megtervezve. Úgy illeszkednek egymáshoz, mintha az egész az egyes részekkel pontosan körülírt céllal lenne összerakva. Paley az angol ipari forradalom idején élt, és felhasználta kora vívmányait leíró szavakat: órák, távcsövek, gőzgépek. Állítani, hogy ilyen szerkezetek véletlenszerűen jöttek létre, örültség. A természet alkatrészei pontosan ugyanilyen tervszerűsége és kölcsönös egymásrautaltságra szolgának. Ez a szemléltető arra a következtetésre készíteti, hogy a természet is tervszerű.

A teremtt világ minden részlete meg van tervezve. Paley feltételezte, hogy Isten minden növény- és állatfajt a jelenlegi formájában teremtett, és soha változás vagy fejlődés nem történt; de szükség sem volt rá. Érveit megcáfolhatatlannak tekintették egészen a darwinizmus megjelenéséig, a 19. század közepéig. A tudósok tisztelettel adóztak neki, de megjegyezték, hogy elképzelései az evolúció előtti világban kézenfekvők voltak, mert nem lehetett a kort megelőzve felismerni, hogy ami a tervszerűség bizonyítékának tűnt, az egyszerűen egy „hosszú, vak és célnélküli fejlődés eredménye”. A természetes szelekció azért vak órásmester; mert nem lát előre, nem törődik a következményekkel, semmiféle célt nem tűz ki maga elé. El kell vetni a tervszerűségről minden érvet. Az evolúció kidobja a tervnek még a fogalmát is. Az evolúciós elmélet menthetetlenül egy Isten nélküli, céltalan világhoz vezet.

Gaál Jenő SVD

nak irgalmassága nem ismer határokat és mindenkit elér, senkit nem zár ki”. A pápa emlékeztet Szent Fausztina Kowalska nővére is, aki „arra kapott meghívást, hogy belépjen az isteni irgalmasság mélységébe”.

A bulla azzal a felhívással zárul, hogy „hagyjuk meglepni magunkat Isten által, aki soha nem fárad bele, hogy szélesre tárja szívét” az emberek előtt. Az Egyház elsődleges feladata tehát, hogy „mindenkit bevezessen Isten irgalmasságának nagy misztériumába, szemlélve Krisztus arcát, főleg korunkban, amely tele van nagy reményekkel és erőteljes ellentmondásokkal”.

A jubileumi év 2016. november 20-án, Krisztus Király, a Világmindenség Ura ünnepén zárul. „Annyira kívánom, hogy az elkövetkező éveket hassa át az irgalmasság, elérve minden embert, eljuttatva mindenkihez Isten jóságát és gyöngédségét! – fejezi be bulláját a pápa. Mindenkihez, főleg azokhoz és távol állókhoz jusson el az irgalmasság balzsama, mint a már közöttünk jelen lévő Isten országának jele!”

(Vatikáni Rádió)

IMASZÁNDÉKOK

Júniusra

Egyetemes imaszándék: Elvándorlók és menekültek. Hogy az elvándorlók és a menekültek befogadására és megbecsülésre találjanak abban az országban, ahová érkeztek.

Napjainkban az elvándorlók és menekültek száma ijesztően növekszik, olyannyira, hogy végre a világ országainak vezetői is elkezdtek komolyan foglalkozni ezzel a tragikus problémával. Ferenc pápa már hónapok óta ismétli sürgető felhívásait, hogy a világ ne mutakozzék közömbösnek ezzel a tragédiával szemben, hanem siessen végveszélybe sodródó embertársaink segítségére. Hiszen nap mint nap érkeznek a hírek, melyek arról szólnak, hogy emberek százai, sőt ezrei vesznek oda a tengeren, amikor rozoga bárkáikon igyekeznek elmenekülni hazájukból, ahol lehetetlenné lett számukra az élet. A legsürgetőbb problémát jelenleg azok az afrikai és ázsiai országok okozzák, ahol felborult a jogrend, nincs hatékony vezetés, és fegyveres terrorista bandák ölik és nyomorgatják a lakosságot. Néhány évvel ezelőtt indultak el egyes arab országokban azok a népi megmozdulások, melyeket akkoriban „arab tavasznak” neveztek, mert azt a reményt keltezték, hogy sikerül megdönteni diktatórikus rendszereket, és a népek elindulnak a demokratikus kibontakozás felé. Ezek a remények azonban nem teljesedtek be: azokon a helyeken, ahol, gyakran a nyugati hatalmak fegyveres segítségével, sikerült elűzni a diktátorokat, azok bukása után teljes káosz köszöntött be az országokban. Régi és új ideológiák nevében, modern fegyverekkel jól felfegyverkezve, rombolnak és pusztítanak a terrorista bandák. Gyakran éppen a védtelen keresztények lesznek az erőszak áldozatai.

A menekültek problémája nagyon összetett, és nehéz jó megoldást találni. Ez azonban nem jogosít fel arra, hogy befogadjuk szemünket, és ne tegyünk semmit, amikor embertestvéreink élete forog kockán.

A Földközi-tenger egyik apró szigete, Lampedusa lett ennek a tragédiának egyik szimbóluma. A múltban soha pápa nem tette lábát erre a szigetekcskére, Ferenc pápa azonban odasietett, hogy saját maga találkozzék és beszéljen a hajótörések túlélőivel, akiknek rokonai és társai odavesztek a tengerben, és erről a helyről kiáltson a világ embereinek fülébe: Isten képmására teremtett emberek, férfiak, nők, gyermekek, vesztek el életüket és mindenüket! Halljuk meg jajkiáltásukat! Ne legyünk olyanok, mint Káin, aki a testvére halálát tőle számon kérő Istennek ezt mondta: „Talán bizony őrzője vagyok én a testvéremnek?” (Ter 4,9) Bizony mi mindnyájan embertestvéreink „őrzői” vagyunk. Erre rendelt minket az Isten. Azzal kell kezdenünk, hogy kinyitjuk szívünket olyan tágasra, hogy beleférjen az egész világ, és aztán imádkozzunk a pápával együtt, hogy ezek az embertestvéreink befogadásra találjanak, és újra kezd-hessék széttroncsolt életüket.

Evangelizációs imaszándék: Hívások. Hogy a Jézussal való személyes találkozás sok fiatalban ébressze fel annak a vágyát, hogy életét felajánlja a papságra vagy szerzetességre.

Az Isten minden egyes emberrel személyesen törődik. Nem egy kaptafára teremtette őket. Minden egyes ember „fenség, titok, idegenség” (Ady), és mind-egyiknek az Isten pótolhatatlan szerepet szán az üdvösség történetében. Az egyes emberek életkörülményei, embertársaik igényei és a minden ember szíve mélyén működő Szentlélek vonzása révén találhatja meg ki-ki az ő saját „hívását”.

(Folytatás a 4. oldalon)

AZ IRGALMASSÁG...

(Folytatás az 1. oldalról)

Növeljük az egyházmegyékbén a „24 óra az Úrért” kezdeményezéseket, amelyeket nagybőjt negyedik hetében pénteken és szombaton kell megtartani. (...)

A jubileum jellemző vonása a búcsú, azt mutatja, hogy „Isten korlátlanul megbocsátja bűneinket”. Miközben a kien-gesztelődés szentségében Isten bocsánata eltörli a bűnöket, a búcsúval a bűnös megszabadul a „bűn negatív lenyomatától”, „következményének minden hatásától”, amely „magatartásunkban, gondolatainkban” megmarad. Ebben az értelemben az, aki elnyeri a búcsút, képessé válik arra, hogy karitatív módon cselekedjen, növekedjen a szeretetben, ahe-lyett, hogy ismét bűnt követne el”.

A jubileumi bulla harmadik részében Ferenc pápa néhány felhívást intéz a következő témákban:

Felhívás bűncsoportok tagjaihoz: „Saját érdekekben kérem, hogy változtassatok életetekben”. (...)

Felhívás azokhoz a személyekhez, akik korrupciót követnek el, vagy bűnré-

„LELKIPÁSZTOR AKARTAM MARADNI”

Mindszenty bíboros emlékezete a külhoni magyarság körében

Kovács Gergely, Mindszenty József bíboros boldoggá avatásának posztulátora, történész, a Mindszenty Alapítvány képviselője tartott előadást a Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény szervezésében március 25-én, a veszprémi érseki palotában.

A *Mindszenty-kultusz története a külföldi magyarság körében* címmel tartott előadásban visszatekintett Mindszenty meghurcoltatásának legsúlyosabb állomására, a budapesti amerikai nagykövetségben eltöltött kényszertartózkodás idejére, amikor, mint mondta, olyan elszigeteltségben kellett élnie, a társadalomból teljesen kirekesztetten, hogy nehezebb volt azt elviselnie, mint előtte a börtönt. 1971-ben hagyta el a nagykövetséget és távozott Rómába, majd Bécsbe, a Pázmáneumba. Életének utolsó szakaszában is több szankció érte, hiszen a vatikáni magyar megállapodás értelmében érintetlen maradt ugyan érsek-prímási tisztsége, de az abból eredő jogait és kötelességeit elveszítette, és nem foglalkozhatott az országgal és az Esztergomi Főegyházmegye ügyeivel. Ehhez a kikötéshez Kádár János külön ragaszkodott. Ugyanakkor a szentszéki útmutatás szerint a Bécsi Főegyházmegyében sem volt semmilyen joghatósága, bármilyen pasztorális feladatot csupán esetenként, König bíboros felkérésére végezhetett. Mindez azzal is együtt járt, hogy a világban szétszórta magyarság körében sem volt elviekben semmilyen felhatalmazása arra, hogy a híveket pasztorálja, hozzájuk szóljon, főként nem, hogy ezt főpásztori minőségben folytassa.

Az elviekben érvényes szankciók ellenére, lelkipásztori tevékenysége a világban szétszóródott magyarság körében ekkortól teljedhetett ki. Több mint fél-száz városban mutatott be szentmisét, és vett részt különböző rendezvényeken. Emlékirataiban így írt erről: „23 év kényszerű elszigeteltségben töltött idő

után a hivatásommal járó intenzív tevékenység, az emberekkel és a világgal való misztikus kapcsolatok örömmel töltötték el.” Az emigrációban lett Mindszenty bíborosból igazi atyai lelkipásztor, lelkiatya – mondta az előadó.

Most dolgozunk az *Emlékirataim* című Mindszenty-kiadvány szövegkritikai és bővített kiadásán – számolt be Kovács Gergely a Mindszenty Alapítvány terveiről. Az újonnan fellelt naplórészletekből, levelezéséből idézett részleteket, többek között Mindszenty és a politika kapcsolatáról. Ma is sokan a világi médiában, a liberális vonalon negatív címkéket ragasztanak a főpásztorra – állandóan politizált, öskonzervatív volt és legitimista –, pedig egész élete tanúskodik arról, hogy teljesen más, ízig-vérig lelkipásztori, főpásztori alkat volt. Egyik emlékiratában olvassuk: „Küzdöttem, felvilágosítottam szóval, tollal az országgrontókkal szemben, de fellépni nem akartam. Én lelkipásztor akartam maradni.”

Az újonnan felfedezett iratokból megismerhetők, hogyan is éltek a magyarok az emigrációban – fűzte hozzá az előadó. Szerinte a világból nagyon sokan keresték meg leveleikkel Mindszentyt, s ő a kint élő, emigránsokat szolgáló papságra is odafigyelt. Többek között felvetette,

hogy mivel idősödnek az emigrációban a papok, s nincs utánpótlás, ezért alakítsanak ki a Pázmáneumból szemináriumot. „Ráaggatott konzervatívizmusának” cáfolata, hogy még a Pázmáneumot is eladta volna, hogy vegyen helyette egy modern, jobban működő épületet Bécsben a papképzés céljára. Nem rajta múlt, hogy ez nem valósulhatott meg (akkor az épület a bécsi püspökség alá tartozott). Nem feledkezett meg hazája bebörtönzött papjairól sem, többek között Regőczy István atya is neki köszönhette szabadságát.

A Mindszenty-kultuszt érintve Kovács Gergely elmondta: élő kultuszhelyévé vált sírhelye Mariazellben. A kegytemplom Szent László-kápolnájában helyezték nyugalomra, hamarosan elkészült a sírfelirata: „Josephus Cardinalis Mindszenty primas Hungariae MDCCCXCII – MCMLXXV. Vixit et vivat Pannoniae sacrae” – „Mindszenty József bíboros, Magyarország primása 1892–1975. Élt és él a szent Pannóniáért.” Magyar zarándokok a világháború után alig-alig jutottak el Mariazellbe a '70-es évekig. 1975 őszén VI. Pál pápa római vikáriusa Ugo Poletti is felkereste Mindszenty sírját, aki lerója kegyeletét „a nagy hitvalló előtt, aki Isten és az Egyház szeretetének példája, a keresztény értékek rendíthetetlen védelmezője”. 1983-ban Szent II. János Pál pápa járt a sírnál. 1985-ben halála tízéves évfordulóján nagy Mindszenty-jubileumot rendezett az

A New Brunswick-i szobor

riae MDCCCXCII – MCMLXXV. Vixit et vivat Pannoniae sacrae” – „Mindszenty József bíboros, Magyarország primása 1892–1975. Élt és él a szent Pannóniáért.” Magyar zarándokok a világháború után alig-alig jutottak el Mariazellbe a '70-es évekig. 1975 őszén VI. Pál pápa római vikáriusa Ugo Poletti is felkereste Mindszenty sírját, aki lerója kegyeletét „a nagy hitvalló előtt, aki Isten és az Egyház szeretetének példája, a keresztény értékek rendíthetetlen védelmezője”. 1983-ban Szent II. János Pál pápa járt a sírnál. 1985-ben halála tízéves évfordulóján nagy Mindszenty-jubileumot rendezett az

emigráció, a központi ünnepség Mariazellben volt, s ekkor rendezte be az alapítvány a Mindszenty Múzeumot.

A főpásztor világhíró lelkipásztori útjainak szinte minden állomásán emlékjelek őrzik látogatását. Füzér Julián ferences atya mély lelki kapcsolatban is állott Mindszentyvel, s életszentsége tiszteletének nagy motorja lett az emigrációban. Az első szobrot a főpásztorról, Varga Ferenc alkotását, 1976-ban ő állíttatta New Brunswickben. Neki köszönhetjük a közismert engesztelő Mindszenty-festményt is, amelyet egy fotó alapján festett meg Schmidt Béla festőművész, s melyet a mariazei Mindszenty Múzeumban helyeztek el. Magyarországon Mészáros István professzor a Mindszenty-tisztelet fő motorja. Az első vidéki emlékjelet Veszprém megyében Nemesgulácson állították fel 1989-ben, Nagy Károly plébános kezdeményezésével.

Toldi Éva

Mindszenty-emlékmise

Május 7-én, csütörtökön este 6 órakor Rómában, a Chiesa di Santo Stefano Rotondo sul Celio templomban emlékmisére került sor Mindszenty József hercegprímás, bíboros érsek, Isten szolgája pappá szentelésének 100., esztergomi érsekké váló kinevezésének 70. és halálának 40. évfordulóján. Az ünnepi szentmise főcelebránsa Pietro Parolin bíboros államtitkár volt, a szentmisén Erdő Péter bíboros koncelebrált. A megemlékezés fő szervezői: a Római Magyar Község, a Pápai Magyar Intézet, Magyarország Szentszéki Nagykövetsége és a Szent István Alapítvány.

ÖSSZMAGYAR ZARÁNDOKLAT

Kárpát-medencei keresztény értelmiségiek Mariazellben

Több mint ötszázan vettek részt azon a zarándoklaton, amelyet a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége rendezett társszervezeteivel április utolsó hétvégéjén Mariazellben. Az ünnepi szentmisére a Kárpát-medence több pontjáról érkeztek zarándokok. Külön busz érkezett Kassáról, a Szent Gellért Pasztorációs és Oktatóközpontból, Vajdaságból, a Keresztény Értelmiségi Kör szervezeteitől, valamint több helyi KÉSZ csoportból.

A mariazei zarándoklat indíttatása kettős volt. Mint minden vallásos zarándoklaton, itt is közös imádságban fordultak Isten felé, a bűnök bocsánatáért, búcsúért könyörögve, egyben a magyarság egységéért is felajánlották utazásukat és imáikat a zarándokok. A szombat délutáni misét koncelebrálva mutatták be az összmagyarság közösségeiből érkező atyák.

Osztie Zoltán, a KÉSZ elnöke homíliájában Vörösmarty Szózatának első két sorára irányította a zarándokok figyelmét: hinnünk kell a magyarság Istentől kapott küldetésében, amely hit nem nélkülözheti a cselekvést és a bátorságot. A rendíthetlenségre pedig Mindszenty József hercegprímás szolgálat példaként, akinek hamvait több évtizedig őrizte ez az ősi, magyar kegyhely. Mindszenty a barna és a vörös diktatúrával is szemben állva, soha meg nem alkudva, és hitét mindvégig megőrizve élte meg küldetését, amire mindannyian hivatottak vagyunk.

A zarándoklat zárásaképp vasárnap reggel az újonnan épített és felszentelt soproni Szent Margit-plébániatemplom-

A dunakeszi és a kecskeméti csoport

ban szentmisén vettek részt a szerinte a Kárpát-medencéből érkező hívek. Bog-nár István, a templomépítő soproni plébános, üdvözölve a zarándokokat, szintén Mindszenty alakját elevenítette fel: a KÉSZ munkájával hozzájárul ahhoz az intelmhez, hogy legyen egymillió imádságos magyar, aki imájával megtartja és felemeli nemzetünket. Osztie Zoltán vasárnapi homíliájában a súlypontáthelyezés fogalmát a zarándoklat kegyelmeivel és üzenetével összefüggésben így értelmezte: önmagunkról a másokra helyezve át a súlypontot, a figyelmünket a másokra összpontosítva tudunk a hazát gyarapító, és a felebarátainkat szolgáló keresztény életet élni.

Lukácsi Katalin

FILMEK – HÍREK – LEKISÉG

Keresztény Élet
PORTÁL NEM CSAK KATOLIKUSOKNAK

www.keresztenyelet.hu

A NÉPIRTÁS MÁRTÍRJAI

Örményországban szentté avatták a népiirtás másfél millió áldozatát

Szentté avatták április 23-án délután az 1915–17-es örmény népiirtás másfél millió áldozatát az Örmény Apostoli Ortodox Egyház székhelyén, a Jerevántól mintegy húsz kilométerre található Ecsmiadzinban.

A szertartáson jelen volt Kurt Koch bíboros, a Keresztény Egységörekvés Pápai Tanácsának elnöke. Az ünnepélyes szertartást az Örmény Apostoli Ortodox Egyház feje, II. Karekin katolikosz celebrálta a világ legrégebbinek tartott keresztény székesegyházában. Korábban sem a Katolikus, sem pedig az Ortodox Egyház nem avatott kollektíven szentté ennyi embert.

Az örmény Egyház a maga részéről nem számszerűsítette az új szentek számát. Minden áldozatot szentté avattak, „aki a hitéért és keresztény identitásáért vesztette el életét” – mondta szerdán a KNA német katolikus hírgyűzőknek Hovakim Manukyan püspök, aki az örmény egyház ökumenikus kapcsolataiért felel. II. Karekin katolikosz szerint az áldozatok szentté avatásával az „Egyház nem tesz mást, mint elismeri a tényeket, vagyis a népiirtást”.

II. Karekin szerdán megáldotta Jereván központi terén a „népiirtás mártírjainak” emléket állító új dóm alapkövét, megnyitva ezzel az örmények elleni genocídium kezdetének századik évfordulójára emlékező rendezvényeket. A Kathpress katolikus hírgyűzők szerint az eseményen részt vett Szerzs Szargszján örmény államfő is.

Április 24-én világszerte több millió ember, köztük állam- és kormányfők emlékeztek az örmény népiirtás áldozataira. Az örményországi hivatalos megemlékezéseken több külföldi vezető, köztük Vlagyimir Putyin orosz elnök és François Hollande francia államfő is részt vett.

Debrecenben is emlékeztek a népiirtásra

Kurt Koch bíboros Ferenc pápa személyes küldötteként utazott Örményországba, ahol április 24-én, az örmény genocídiumra emlékező központi megemlékezésen Jerevánban felolvasta a Szent- atya üzenetét.

Ferenc pápa április 12-én, az Isteni Irgalmasság vasárnapján Rómában, a Szent Péter-bazilikában szentmisével emlékezett meg az örmény tragédia kezdetének centenáriumáról, valamint egyházdoktorrá avatta Náregi Szent Gergelyt, a 10. századi örmény misztikus költőt és szerzetest. A Szentatya az örmény rítusú misén a századik évfordulóról megemlékezve népiirtásnak nevezte az örmények tömeges legyilkolását.

II. János Pál és II. Karekin örmény katolikosz 2001-es közös nyilatkozata népiirtásnak minősítette az örmények lemészárlását az Oszmán Birodalomban.

(MTI)

Gyerekeknek

NE SZÉGYELLD A HITED!

Itt a nyár, végre vége az iskolának, jön a szünidő! Nekünk, felnőtteknek ugyan jórészt ez az időszak is munkával telik, én viszont valami miatt különösen várom a június végét: ekkor ünneplem a névnapomat. Persze nem magamról szeretnék szólni, hanem a legnevezetesebb Péterről, akinek ünnepét június 29-én tartja az Egyház: Szent Péter apostolról.

Simon Péter volt az első tanítvány, akit Jézus elhívott, hogy kövesse, testvérével, Andrással együtt: „Gyertek, kövessetek, s én emberek halászává teszlek benneteket!” Szintén ő az, akire Jézus rábízta az Egyház vezetését, ő az első pápa: „Péter vagy, erre sziklára építem egyházamat, s az alvilág kapui sem vesznek rajta erőt. Neked adom a mennyek országa kulcsait.” Péter az apostolok „vezére”.

A Szentírásban azonban olvashatsz róla olyan történeteket is, amelyekből kiderül, hogy ő is esendő ember volt. Egy közülünk. Amikor Jézussal és a tanítványokkal volt együtt, ő volt a „szószóló” az apostolok között. Péter vallotta meg mindnyájuk nevében, hogy kinek tartják Mesterüket: „Te vagy Krisztus, az élő Isten Fia.” Biztosan olvastad azt az újszö-

vetségi részt is, amikor az utolsó vacsorát követően Jézus megjövendöli, hogy Péter még azon az este háromszor megtagadja őt. Péter fogadkozott és erősködött: „Még ha meg is kell veled halnom, akkor sem tagadlak meg.” Ismered a történet folytatását: amikor a kakas megszólalt, már harmadszorra tagadta meg Krisztust.

A mi életünkben is kerülhetünk hasonló helyzetbe, sőt talán már kerültünk is. Én is voltam már olyan társaságban, ahol nem „divat” a vallásosság, ahol az a „nagyfiú”, aki kigúnyolja azt, aki például templomba és hittanra jár. Hajlamosak vagyunk ilyenkor csendben elbújni, hallgatni. Rossz érzés kilógni a sorból, kiközösítettnek lenni. Péter apostol is ezt érezhette: félt a főpapok udvarában, az utolsó vacsora estéjén, hogy mi történik vele, ha kiderül, hogy ő is a Názáreti Jézus tanítványa. Akár őt is elítélhették volna – ettől való félelme miatt tagadta meg Krisztust.

Pétert végül, hosszú élete végén, keresztre feszítették a hitéért. Már nem félt megvalani Jézust. Neked, nekünk is ez a feladatunk: mindig hű maradni hitünkhez, még akkor is, ha néha kellemetlenséggel jár.

Kovács Péter

Fiataloknak

JÉZUS A SZEKTÁK TANÍTÁSÁBAN (10.)

A Mahdi visszavárása, amely mélyen begyökerezett a síiták tudatába, nagyon megélné a múlt század közepén. A muszlim kalendárium szerint ugyanis 1843-ban ünnepelték a 12. imám elrejtőzésének ezredik évfordulóját, és sokan erre a millenniumra várták megjelenését. Ebben a hangulatban érthető meg az 1819-ben született Sayyid Ali Muhammad tanításának visszhangja. 1844-ben azt kezdte hirdetni, hogy hamarosan elérkezik a síiták által várt Mahdi. Először Hazrat-i Babnak, azaz a jövőendő Mahdi Kapujának tekintette magát. (Innét ered a „Bab”, a Kapu és „bábiak”, a Báb követőinek neve). A nép egy része, főleg a lelkes és a társadalmi helyzettel elégedetlen síita fiatalok rövid időn belül valóban a Mahdi előfutárának, a Bábnak tartották Ali Mohammadot, aki gyönyörű, magával ragadó éneklő hangon „kántálta” a Koránt, és fennkölt ihletettséggel magyarázta ennek legnehezebb verseit, szúráit.

Nemsokára azonban Ali Muhammad már azt állította, hogy ő maga a megígért Mahdi, vagyis az „Isten kapuja”. A Korán bevett tanításától eltérő „tisztá magyarázatát” terjesztette, és az általa vezetett teokratikus állam felállítását hirdette. Később visszavonta azt, hogy „Isten kapuja” lenne. 1848-ban a bábiak fegyveres felkelést indítottak el, amit a perzsa hatóságok véres kézzel levertek, és a Bábot 1850-ben nyilvánosan kivégezték, követőit pedig kegyetlenül üldözték. A bahá'í kiadványok igyekeztek mindig szépíteni Báb életét: sorsát Jézuséhoz

hasonlítják. Jézus azonban nemcsak minden erővel kerülte, hogy evilági hatalommal ruházzák fel, királlyá koronázzák, hanem tanítványait is arra nevelte, hogy ne egy földi ország meghódítására törekedjenek. A bábiak viszont erődítményt építettek, fegyverrel nemcsak védtek magukat, hanem ők is erőszakot alkalmaztak.

Báb halála előtt utódául az előkelő és jómódú családból származó 19 éves Mírza Jahyát jelölte ki, aki a Subh-i-Azal (Örökkévalóság Hajnala) nevet vette fel. Az inkább elmélyülésre hajló Jahya nem tudta összetartani a megtizedelt bábiak sorait. Munkájában kezdettől fogva mellette állt 13 évvel fiatalabb féltestvére. A perzsa udvar nyomására a török kormány, amelynek fennhatósága alá tartozott Bagdad, 1863-ban az iráni határtól távolabb fekvő Edirnébe száműzi a testvérpárt és kíséretét. Itt jelentette ki Huszain Ali nyilvánosan, hogy ő a várva várt Kapu, és megkívánta, hogy a testvére neki engedelmeskedjék. A két testvér közötti viszályelfajult, csak a török kormány tudott véget vetni a két testvér közötti haragnak. Huszain Alit a mai Izraelben fekvő Akkóba, Mírzá pedig Ciprus szigetére száműzték, aki itt is halt meg 1912-ben. Bahá'u'lláh 1868-ban érkezett Akkóba, ahol két éven át börtönben volt. Később egyre nagyobb szabadságot élvezett. 1892-ben halt meg Akkóban. Azóta Akkó a bahá'íak szent városa, és zarándokok célpontja.

János atya Londonból

lasztotta őket, ahogy Jézus szabadon választotta az apostolait.

A mai világban bizony sok országban érződik a paphiány. Vannak plébánosok, akiknek 8-10 falut kell ellátniuk, és felőrlődnek a munkában. Vannak aztán olyan helyek is, ahol üres a templom és a paplak, mert az utolsó öreg plébános is meghalt már.

Isten napjainkban is biztosan hív fiatalokat a papi szolgálatra. Nem könnyű ez a szolgálat, de szép. Ember szebbet már nem is kívánhatna magának, mint hogy Krisztusnak, az Üdvözítőnek legyen az „eszköze”. Ezért az egész keresztény közösségnek imádkoznia kell, hogy a Szentlélek nyissa meg azoknak a fület, akiket Isten a papi szolgálatra hív, és olyan készségesen feleljenek erre a hi-

SZÁZAK HALLGATTAK RÁ

Az abortuszklinika előtt áll és százak életét menti meg

A rengeteg életvédő közül, akikkel eddig találkozhattam, egy mindig kiemelkedő emlék marad számomra tiszta alázatosságával, és végtelen elhivatottságával. John Barros egy évtizede egy orlandói abortuszklinika előtt ülve tölti hét-köznapijait, várandós nőknek könyörögve, hogy gondolják meg magukat és tart-sák meg gyermeküket. Százak hallgattak rá.

Önkéntestársaimmal egy csapat diákkal beszélgettünk egy életvédő transzparens előtt a Közép-Floridai Egyetem kampuszán. John Barros éppen a transzparensünk mellett parkolt az autójával, ezért eldöntöttük, hogy mielőtt elhagyjuk Floridát, csatlakozunk hozzá a klinika előtt – olvasható a LifeSite oldalán.

Elkezdtek feltűnni a lányok, néhányukon már jól látszott a várandósság. Sokuk előző nap is járt itt, és babájuk már megkapta a méreginjekciót. A továbbiak még két napot vesznek igénybe. John elmondása szerint 10 év alatt kettő lány ment bele a javaslatára, hogy visszafordítsák a folyamatot. Az injekciós módszer azért a legrosszabb, mert az orvosoknak gyakran több különböző szert kell kipróbálniuk, hogy gyorsítsák a folyamatot. Ily módon a lányok a halott babát hordják ki, fizetnek, és élnek tovább életüket.

„El sem tudjátok képzelni, miféle emberek járnak ezen a helyen” – mondja. – „Néha az orvosok a parkolóban masíroztatják a terhes nőket. Fel a térdekkkel! Gyorsabban! – kiabálják. Ez borzasztó.”

Minden egyes lánynak, aki megáll a kórház előtt, John elkezd könyörögni: „Ne tedd ezt! Mire van szükséged? Mindenben tudunk segíteni! Orvosi ellátás? Egy lakás, ahol éljete? Anyuka, véd a gyermeked! Ne tedd ezt! Légy igaz barát! Ez az orvos a héten már elpusztított egy lányt. Használd az okostelőd, keress rá Google-on: Az orlandói klinika újra nyit. Itt csak összetörök a lányokat. Ne öld meg a gyermeked!”

Ahogy csökken az „örültek házába” – ahogy John hívja – tartó emberek száma, megfogja szöcsövé, hogy beszéljen.

„Ne hibáztassátok magatokat. Itt vagyok, hogy segítek. Mindent megadok, amire szükségetek van. Vittem lányokat egy tenesseei anyaoththonba, szóval, ha a

„Anyuka, véd a gyermeked!”

párokkal van baj, megoldjuk. Srácok, legyetek igazi férfiak! Védjétek barátnőiteket. Kérlek, gyertek ki!”

Senki nem jön ki. „Ideje énekelni!” – mondja John. „Néha ez segít.”

Belekezd néhány dicsőítő énekbe. Összeállunk a két seminaristával és csatlakozunk hozzá. Egy terhes lány megy el mellettünk piros kezeslábasban egyenesen a klinika felé. Újra énekelni kezdünk. Eltelik néhány perc, nyílik az ajtó és ugyanaz a lány jön visszafele. John az ajtóban fogadja, beszél vele és az autóban ülő párjával. Percekkel később az autó kihajt a parkolóból és a pár boldogan integet ki az autó ablakán.

„Az éneklés volt!” – mondja. „Hála Istennek, megtartja a babáját. 7 hónap után, meggondolta magát. Olyan boldogok, látod? Nézd, még mindig integetnek!”

Nagyon fáradt vagyok. Nem tudom, John hogyan tud itt lenni nap, mint nap. De itt van. És Isten eszköze, hogy életek százait mentse meg. Amikor megkérdeztem, hogy miért csatlakozott az életvédő mozgalomhoz, ezt válaszolta: „Isten nem az életvédő mozgalomba hívott. Isten egy 120 méteres járdaszakasza hívott, és még egyszer sem hagytam itt.”

(csaladhalo.hu)

DON BOSCO AZ ANTARKTISZON

A bicentenárium logójával ellátott zászló leng az antarktiszi jeges szélben. A világ egyik legdélibb pontján is megemlékeznek Don Bosco születésének kétszázadik évfordulójáról.

A córdobai X. Piusz Szalézi Kollégium egyik növendékének édesapja, Cristian Sosa őrmester egy évre az antarktiszi Belgrano 2 bázisra kapott kinevezést. Sosa őrmester és a X. Piusz-iskola szalézi közössége úgy döntött, hogy a bicentenárium hivatalos logójával ellátott zászlót a szalézi rend alapítója születésének kétszázadik évfordulója al-

kalmából a világ egyik legdélebbi pontján is felállítják.

Bosco Szent János születésének bicentenáriumi évét 2014. augusztus 16-án nyitotta meg Ángel Fernández Artime SDB rendfőnök a Colle Don Boscón. A jubileumi ünneppsorozat Olaszországban 2015. január 24-én vette kezdetét. Magyarországon Don Bosco égi születésnapján, január 31-én tartották a megemlékezést Ivo Coelho, a szalézi rend egyetemes formációs felelőse jelenlétében.

(szaleziak.hu)

IMASZÁNDÉKOK

(Folytatás a 2. oldalról)

Isten azt akarja, hogy a Jézus Krisztustól származó nagy közösségben, az Egyházban legyenek olyanok, akik Jézus nevében és a Szentlélek erejével tovább folytatják Jézus üdvözítő művét: hirdetik az Evangéliumot, vezetik az eucharisztia, gyakorolják Jézus nevében a kien-gesztelődés szolgálatát, és jó pásztor-ként irányítják a közösségeket. Őket szokták papoknak hívni. Isten népének szüksége van ilyen papokra. Ezért az Isten belső vonzásaival hív egyeseket erre a szolgálatra. Nem azért hívja őket, mert ők szentebbek és jobbak másoknál, hanem azért, mert az Isten szabadon kivá-

ására, mint ahogy, a Biblia szerint, a gyermek Sámuel válaszolt, amikor az Isten hívását hallotta: „Szólj, Uram, mert hallja a te szolgát”. (1Sám 3,10).

Az isteni hívás, a legtöbb esetben, nem kifejezett belső szavakkal szokott történni, hanem úgy, hogy az Isten mély, tartós vágyat ébreszt egyesek szívében, hogy a papi szolgáltra tegyék rá az életüket. Az ilyen vágyakat őrizni és ápolni kell, és ebben sokat segíthet a jó pásztorokért fohászkodó Isten népének imádsága.

Nemcsak papokra, hanem a férfi és női szerzetesekre is szüksége van Isten népének. Őket az Isten arra hívja, hogy saját életükkel jellé váljanak: jelezzék azt, hogy az Isten országa oly nagy kincs, hogy annak elérése kedvéért min-

dent, de mindent érdemes elhagyni. A szerzetesek, minden korlátozó kötődéstől mentesen, Jézus Krisztus egyetemes szeretetének lesznek szolgálói, Isten egész népének a javára. Az Egyház hosszú történelme mutatja, hogy a férfi szerzetesek és apácák serege mennyi jót tett Isten népének és a világnak. Ezért van az, hogy az Egyház ellenségei legelőször a szerzeteseket és apácákat szokták üldözni és szétkergetni, hogy ezzel gyengítsék az Egyház életét.

A papi hivatáshoz hasonlóan, mély, tartós, személyes vágyakkal szokta jelezni a Szentlélek, hogy egyeseket a szerzetes életre hív. Imádkozzunk, hogy legyenek mindig sokan, akik erre az üldözatos, de szép életre vállalkoznak.

Nemeshegyi Péter SJ

Floridai levél

TITKOSÍRÁS

A titkosírással, illetve a jelbeszélők követőivel először a középiskolában találkoztam. Két osztálytársunk alakította ki, és így, a jelenlétünkben megtárgyalhattak mindent. Még minket is.

A II. világháborúban a titkosírás egyik megfejtője kedves, nemrég elhunyt lengyel barátnőm, Zosia volt. Zosiának sikerült idejében Angliába menekülnie. Természetesen azonnal jelentkezett a már igen aktív lengyel társaságnál. Örömmel fogadták, és hála nagy nyelvtudásának, mindjárt feladatot is kapott.

Londontól nem messze, egy kastélyban működött a németek és a hozzájuk csatlakozott államok titkosírásainak megfejtőiből kialakított speciális egység. Zosia természetesen a lengyelekhez került, és erősen koncentrálni kezdte a beérkező anyagot. Tőlük óceánt, kontinenst átszelő távolságban, Észak-Amerikában szintén intenzív munka folyt. Ott azonban nemcsak az ellenség üzeneteinek a megfejtése volt a cél, hanem a saját tervek, hadmozdulatok kódolt továbbadása. Olyan nyelvet kellett kitalálni tehát, amit a rendkívül fífikus módszerrel, eredményesen dolgozó japánok képtelenek megfejteni. Ennek a „kitalálásnak” a munkáját oldotta meg egy amerikai mérnök, Philip Johnson ötlete.

Johnson, misszionárius édesapjával és édesanyjával, négyéves korában került egy navajo rezervátumra. Mondhatjuk tehát, hogy a kis legény, Philip, majdnem az anyanyelvével egyszerre tanulta meg a navajók nyelvét és ismerte meg a szokásaikat, életmódjukat, és, ami ebben az esetben a legfontosabb, a titkosírásukat. Természetes tehát, hogy egy Los Angeles-i társaságban, ahol Philip is jelen volt, a háborús eseményeket tárgyalva felvetették a navajók bekapcsolásának ötletét. És ezt olyan jónak találták, hogy biztatták Philipet, jelentkezék a megfelelő katonai alakulat vezetőjénél, és ajánlja fel a szolgálatait. S ahogyan mondani szokás: a többi már történelem... (Ebben az esetben valóban az is volt).

Toborzók jelentek meg a navajo rezervátumon, hogy együttműködésre szólítsák fel éppen azoknak a leszármazottait, akiket évtizedekkel azelőtt véres kegyetlenséggel űztek el ősi területeikről. És mindenki nagy és örömteli meglepetésére, a navajók tömegesen jelentkeztek a közös ügy szolgálatára, egy jobb világ megteremtésére.

A rezervátumon maradtak ceremóniával, az eseményhez méltó táncsal kérték a túlvilágiak segítségét, hogy minden megpróbáltatás közepette hathatósan a harcolók mellé álljanak, akik gyakran valóban embertelen körülmények között, teljesen a maguk ügyességére, szerencséjére hagyva dolgoztak. Földbe vajt üregekben, a készüléket magukhoz szorítva adták le jelentéseiket, melyek gyakran egy újabb hadmozdulat alapjául szolgáltak.

Doris A. Paulnak a Jelbeszélők című, negyedik évtizedében járó könyve ma is a sikerek közé tartozik. Amint a borítólapon hátsó oldalán szereplő egyik rövid kritikában áll: ennek a könyvnek ott kellene lennie minden amerikai család otthonában, hogy a fiatalok is megtudják, milyen felbecsülhetetlen segítséget jelentettek a jelbeszélő indiánok. A könyv zömmel a Csendes-óceán térségében működőkkel foglalkozik, de megemlíti az Afrikában, Szicíliában, Olaszországban és a más területeken bevetetteket is.

Bitskey Ella, Sarasota

MÁLNASZÖRP

Gyerekkorom kedvenc itala volt a finom málnaszörp. Jobb fajta cukrászdában vagy vendéglőben választani lehetett kis szörp és nagy szörp között. A málnaszirupot egy stamperlibe öntötték, ezt pedig belekeverték a pohár szódavízbe. Ha jól emlékszem, a nagyszörpbe kétszer annyi szirup került és a szóda is egy decivel több volt. Néhány évvel ezelőtt, egy dél-tiroli falucskában járva, az élelmiszerboltban házi készítésű málnaszirupra bukkantam. Megvettem, s

A kismarosi ciszterci rendelő

Nem sokkal később egy napsütéses, koraőszi napon a bajor fővárostól, Münchentől nem messze fekvő Szent Ottilia kolostor által rendezett vásáron jártam. Ezt minden évben megrendezik kül- és belöldi kolostorok termékeinek bemutatására és népszerűsítésére. Volt ott fából faragott kereszttől és díszes viaszgyertyától kezdve gyerekjátékokon át faliszőttesig és csipketerítőig sok-sok portéka. Magyarországról a kismarosi ciszterci nővérek monostora érkezett, egyebek között málnaszörpöt is kínálva. Amikor a helyszínen megkóstoltam, úgy éreztem, ilyen nemes italt életemben nem ittam. Sajnos erre már más is rájöhetett, mert a nővérek csupán egyetlen üveget tudtak felkínálni – a többi mind elkelt. Abban a reményben, hogy tudok belőle rendelés útján tartalékot is beszerezni, felírtam

címüket és pár nappal később levélben fordultam hozzájuk kéréssel. Válaszuk részben lehangolt, részben azonban reményt ébresztett, ugyanis közölték velem, hogy a legeslegutolsó üvegekkel jöttek a bajorországi vásárba és legközelebb csak a jövő évi málnaérés után kaphatok a frissen készült szirupból. Utaltak arra is, hogy a gyümölcsök feldolgozását néhány éve azért határozták el, hogy segítsék a környékbeli termelőket, akikről a rendszerváltás megféleked-

ban alapították meg a jelenlegi monostort. A rendszerváltás után már szabadabb körülmények között építhették meg modern templomukat, valamint a hálótermekkel és étkezővel ellátott konferencia-központjukat. Közben megmutatta azokat a lekvárokat, szörpöket és mézfajtákat, amelyek iránt egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik meg. Becsomagolta az én szörpös üvegemet is, és mielőtt útra engedett, megemlítette azt is, hogy a falucska köz-

pontjában egy ortopéd-baleseti sebész szakorvos, valamint hittanár felesége – aki gyógytestnevelői diplomával is rendelkezik – a nővérekkel együtt a Boldogasszony Háza Alapítvány Egészségügyi Szolgáltatása néven rendelőt létesített, amely ma már Kismarosi Ciszterci Orvosi Rendelő néven áll nyitva mindenki előtt. Dr. Fejérdy Gábor, a rendelő szakmai felelőse szerint azért választották eredetileg az alapítvány rendszert, mert oda a betegek és jótévedők egyaránt befizethetik az intézmény fenntartására szánt összeget. Ez lehetővé teszi, hogy a rászorulóknak közül senki se legyen megfosztva a szakmailag és erkölcsileg megfelelő egészségügyi ellátástól. A kezdeményezés híre persze eljutott külföldre is, így a svájci Luganóban megalakult a rendelő támogatására az „Amici di Kismaros” nevű egyesület, és Belgiumból is segítik ciszterci szerzetesnők az isteni szeretet jegyében létesült intézményt a Dunakanyar festői környezetében.

Vincze András

IDŐS HERCZEG ANDRÁSNÉ

Midőn első könyvem megrendelte, hivatalos udvariassággal „asszonyomnak” szólítottam, de az idő múlásával, ahogy egyre-másra futottak be a sárga, vonalas papírra, öreges ákombákom betűkkel írt levélkék (mindegyikhez tépett szélű, kiegészítő cédula csatlakozott), áttértem a sokkal családiasabb, falusi asszonyhoz jobban illő „nénire”, ami igen jólesett neki.

Maga mondja egy helyen: „Ezer bocsánat a rossz írásomér, de én már 80 éven felüli nénike vagyok. Elestem pár hete, és a jobb karom kijött a vállamból. Nem men ez már.”

Levélről levélre, mozaikszerűen, összeállt egész élettörténete.

„Hároméves koromban árván maradtam egy kis bányafaluban. Apám hazavitt mingsvár a szüleihez. 12 éves koromig ők neveltek, nagy szegénységben, de szeretettel és sok jó tanáccsal. Náluk jólesett még a kenyérhaj is. Áldás poraikra!”

Tizenhat évesen férjhez ment. „Nem szerelemből, hanem komendálás útján.” Két gyereket szült, de az egyik kiskorában meghalt. A nehéz magyarországi helyzet családjával együtt kivándorlásra kényszerítette. „12 évet Floridában éltünk jó, hű élettársammal. Nagyon szerettünk ott, de a rokonok idecsaltak (Nilesbe). 6 éve vagyok özvegy. Egyetlen fiamat is eltemettem a nyáron. 63 éves, derék teremtet volt, de a gyári füst méreg, neki is megártott. A családja rám sem néz, ami igen szomorú. Már senkim sincs. Teljesen egyedül állok, mint üres puszta a vén fa.”

Mindig újra és újra visszatér leveleiben az irodalomra:

„A magyar újságok, könyvek az élteim. Öt magyar lap jár nekem, két egyházi. Nagyon a szívemhez, lelkemhez éreznek a drága Saáry művészón írásai is. Már kétszer elolvastam a könyvét, de én nem tudom elmondani, amit érzek, mert csak négy kis téli iskolát jártam.”

Újabb és újabb kiadványokat rendelt. Egyedül „Százféle szerelem” című verseskötetemet küldte vissza, őszintén bevallva, hogy az neki „magas”, azt ő „nem érti”.

De nemcsak a maga sorsa foglalkoztatta. Egyik levelében ez áll: „Itt magyar már nincs. Mind az örök hazában vannak. A gyermekek meg nem beszélnek magyarul. Így sem újságot, sem könyvet nem tudok továbbadni. 50-60 éve még magyar templom, magyar csárda volt, ma semmi, semmi. Egész idegenül élek itt, de azért megmaradtam magyarnak – 63 év után is!”

Mindenre azonnal válaszolt. Sokszor gyorsabban, mint szerettem volna. Legbokrosabb teendőim közepette is küldtem azonban neki legalább egy-egy lugánói lapot. Azt hiszem, ebbe a „levélváltásba” kapaszkodott lelkileg, utolsó hónapjaiban.

Az utolsó levélen nincs dátum. A szöveg is zavaros. Az összefüggéstelen mondatok közt ilyen részletek akadnak:

„Nagyon resteltem, hogy ilyen soká megvárakoztattam a válaszzal, de elestem kétszer is. A kezem megint rosszabb, csupa kék. Az esem ága is megcsenvedett. Rém nehezen vagyok. Ez a fertőtlenítés nagyon megviselt. Rémes, mit tesznek könnyelmű emberek!”

Azóta csönd van. Herczeg néni nem jelentkezik többé, s én még csak azt sem tudom senkitől megérdeklődni, mi történt vele, noha nincs sok választék. Nyilván kint fekszik valahol a nilesi temetőben, idegenül, idegenek közt. Annyit emlegetett, dédelgetett olvasmányai szétzóródtak.

Talán nem is marad meg belőle más, mint ez a pár, „kacsa-betűkkel” írt, megrendítő levél.

† Saáry Éva

A VALLÁSOK JÖVŐJE

Változóban van a vallások földrajza a világban. 2050-re a Föld lakossága 9,3 milliárdra nő, 35%-kal növekszik majd. A keresztények száma ugyanilyen arányban, míg a muzulmánoké kétszeres arányban, 73%-kal emelkedik majd.

Ezzel majdnem megelőzik a keresztények arányát az amerikai Pew kutatási központ becslései szerint.

A mozgásban levő vallási jelenlét eddig nem ismert képét tárja elénk a jelentés, a becslési arányok lehetséges hibáival együtt. Ma a keresztények száma 2,1 milliárd, 35 év múlva

2,9 milliárdan lesznek, a világ lakosságának növekedéséhez hasonlóan 31%-át képviselve. A muzulmánok a termékenységi arányoknak köszönhetően 1,6 milliárdról 2,7 milliárdra növekszenek, 23%-ról 29%-ra. A hinduisták száma is emelkedőben van egymilliárdról 1,4 milliárdra (34%), a zsidók száma 14 millióról 16,1 millióra (16%) növekszik. Minden más vallás aránya a buddhizmust kivéve állandó marad, Kínától eltekintve, ahol számos egyház titokban működik. Az ateisták és az agnosztikusok száma 16%-ról 13%-

ra esik vissza. A nem hívó házaspárok gyermekeinek aránya 1,7%, míg a vallások szülőké 2,6%.

Jelenleg Németország az egyedüli európai ország a legmagasabb arányú keresztény lakosság terén, a kilencedik helyen az első 10-ből, amelyek között van az USA után, Brazília, Mexikó, Oroszország, Fülöp-szigetek, Nigéria, Kína. Kínában 2050-re 100 millió keresztény lesz. Felkerül a listára Tanzánia, Etiópia és Uganda is, míg az USA marad továbbra is a világ legkeresztényebb nemzete. □

A SZÉKELY NÉP HITE ALAKÍTOTTA

Pál László kismartoni plébános, püspöki helynök

Pál László 1960. október 8-án született a Hargita megyei Szentegyházán, mélyen hívó szülők negyedik gyermekeként. Általános iskolai tanulmányait szülőfalujában végezte. A tomboló kommunista elnyomás közepette is megtapasztalta, milyen sok hitvalló él a környezetében, milyen sok ember kész Istenért és az Egyházért áldozatot hozni.

Hetedik osztályos korában, 1974-ben édesapja elvitte Csíksomlyóra, a pünkösdi búcsúra. „Csodálkozva néztem a zsúfolásig megtel kegytemplomban virrasztó és imádkozó embereket” – emlékszik vissza Pál László. Személyiségét éppen ez: népének gyakorló hite alakította. Ebben gyökerezett az az elhatározása is, hogy középiskolai tanulmányait a gyulafehérvári kántoriskolában – a mai Gróf Majláth Gusztáv Károly Római Katolikus Teológiai Líceumban – folytatja.

„1975. szeptember 18-án léptem át a gyulafehérvári kántoriskola kapuját – eleveníti fel emlékeit Laci atya. – A hatalmas ősi székesegyház árnyékában meghúzódó püspöki palota utca felőli szárnya adott helyet akkor az intézménynek; az épület másik oldalán lakott Márton Áron püspök. Több mint 160 diák kezdte meg akkor a tanévet. Számomra, székely gyermek számára, aki addig a napig szülőfálumból csak Székelyudvarhelyre és Csíkszeredába jártam, minden új volt.” Osztályfőnöke, a később rejtélyes körülmények között fiatalon elhunyt Pálfi Géza spirituális-hittanár mély nyomot hagyott benne. „Gerinces ember volt, és hitvalló keresztény – mondja Laci atya. – Évtizedek távlatából ma is visszacseng fülembé érces hangja, figyelmeztetése, kérése, amely ballagási ünnepségünkön, 1979. május 27-én, a szentmisén belezengett a székesegyház csendjébe és diákjai lelkébe: »Jaj, a tüzet ne hagyjátok kihalni! Az élet szent okokból élni akar« (Ady Endre: A tűz márciusa című verséből). A tüzet, a fényt azóta is igyekszünk ébren tartani és továbbadni a következő nemzedékeknek, hogy minél több igaz magyar és hitvalló keresztény ember legyen Magyarország határain belül és kívül, mindenhol a nagyvilágban.”

Érettségi vizsgáját kilenchnapnyi sorakatonai szolgálat követte, majd 1980 és 1986 között filozófiát és teológiát tanult a gyulafehérvári Hittudományi Főiskolán. Pál László a II. Vatikáni Zsinat gyermeke. A szemináriumban olyan tanárokat hallgathatott, akik a hetvenes évek elején Rómában tanultak, és magukkal hozták onnan a zsinat szellemét: a szentírástudomány, fundamentális teológia (alapvető hittan), dogmatika, liturgika, egyházjog és erkölcssteológia területein ezt adták tovább. Egykori tanárai szerint Pál László esetében az elhitt magok jó talajba hulltak és gazdag gyümölcsöt termettek.

Pappá Jakab Antal egyházmegyes püspök szentelte a gyulafehérvári székesegyházban 1986. június 22-én. „Az első szó, ami eszembe jut szentelő püspökömről az, hogy emberséges. Végtelenül emberséges. Szigorú, de emberséges. Kispapokként, amikor előadást vagy úti beszámolót tartott nekünk, nagyon szigorúnak láttuk, de a szentelések előtti skrutíniumok alkalmával, a vele folytatott őszinte és bensőséges beszélgetésekben arról is megbizonyosodhatunk, hogy a nagy szigorúság mögött egy végtelenül emberséges ember rejlik. Azóta is szeretettel gondolok rá. Jakab Antal nagy ember és nagy püspök volt.”

Papi tevékenységét Pál László segédlelkésként Marosvásárhelyen kezdte a Keresztelő Szent János-plébánián, majd Szászregenen és Ditróban folytatta. Plébánosként Nagyszebenben a terézi-

ánusi Sarlós Boldogasszony Plébánián szolgált. Ez idő alatt – 1998-ban – kezdte meg egyházi tanulmányait a budapesti Pázmány Péter Katolikus Egyetemen. Kevéssel azután, 2000-ben Gyulafehérvár érseke, a tanulmányokra tekintettel, felmentette plébánosi teendői alól; ekkor került Pál László a budapesti Batthyány téri Szent Anna Plébániára kisegítő lelkésznek. Tanulmányait 2002-ben a licenciátusi fokozat megszerzésével zárta.

Laci atyát életútja innen az ausztriai Örvidékre (Burgenlandba) vezette: 2003 óta a Kismartoni Egyházmegyében tevékenykedik. A 2010-es esztendő nagy változásokat hozott az életében: 2010 elején Paul Iby akkori főpásztor inkardinálta az egyházmegyébe, az új kismartoni püspök, Ágidiusz Zsifkovics pedig rögtön a felszentelését, 2010. szeptember 25-ét követően, 2010. október 1-jei hatállyal kinevezte Pál Lászlót a kismartoni egyházmegye püspöki vikáriusává és megbízta a magyar katolikusok pasztorációjának a vezetésével. Ebben pedig hamarosan gyökeres fordulat következett be.

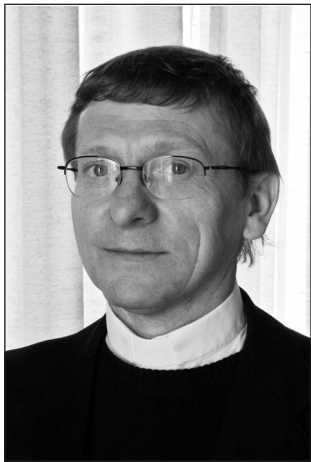
Ágidiusz Zsifkovics püspök javaslatára több mint húsz év után, 2011. december 18-án ismét magyar nyelvű szentmisét mutattak be Kismartonban, a ferences templomban. Szentbeszédében Pál László így fogalmazott: „Mindvégig reménykedtünk abban, hogy valamikor talán újra lesz anyanyelvünkön isten-dicséret, szentmise abban a templomban, ahol már korábban is volt. Ma pedig történelmet írunk.” Hozzátette: „Az ember igazán csak anyanyelvén tud imádkozni, sírni és örülni.” A főpásztor a régi hagyomány folytatásával is Pál László püspöki vikáriust bízta meg, aki ennek minden hónap harmadik vasárnapján teljes szívvel és lelkével eleget tesz.

2014-ben Ágidiusz Zsifkovics püspök kinevezte Pál Lászlót az egyházmegyei bíróság vezetőjévé.

Pál László atya jelenlegi megbízatásai tehát: plébános, püspöki vikárius (egyházmegyei szinten a magyar pasztoráció irányítója és Kismartonban magyar lelkész), kanonok (a káptalan tagja) és mint ilyen a püspök tanácsadó testületének tagja, egyházmegyei bírósági elnök, az egyházmegyei bíróság vezetője. Mint püspöki vikárius, püspöke megbízásából a bérálás szentségét is sok esetben kiszolgáltatja.

Pál László mindig az evangéliumi örömhír ígéreteire épített. Erdélyben megtapasztalta Isten szavának az erejét, amire nagy szüksége volt az embertelen kommunista diktatúra idején. Ennek az isteni szónak a hatását érzi Burgenlandban is, és ezt a meggyőződését adja tovább az embereknek. Hüen követi a zsol-táros szavát, amit huszonöt éves papi jubileuma alkalmából a meghívójára írt: „Mivel viszonzom az Úrnak, ami jót tett velem? Veszem az üdvösség kelyhét, és segítségül hívom az Úr nevét” (Zsolt 116,12–13). A II. Vatikáni Zsinat szellemében teljesíti hivatását. Örök törekvése, hogy enyhítsen az emberek gondjain, őket az élet különféle helyzeteiben eligazítsa, megerősítse. Vallja Szent II. János Pál tanítását, mely szerint „az Egyház útja az ember”.

Varga Gabriella

„Az Egyház útja az ember”

HA ÚJRAKEZDENÉK AZ ÉLETET...

Szerzetesek az emigrációban

Egyháziak százai vállalták hivatásukhoz, hitükhöz hűen a helytállást a kommunista diktatúra idején is, a rájuk bízott híveket védve, Krisztus keresztjébe kapaszkodva. De nem volt könnyebb a dolguk azoknak sem, akik elmenekültek, vagy arra kényszerültek, hogy hazát cserélve éljék életüket, teljesítsék küldetésüket a visszatérésnek szinte a legkisebb reménye nélkül.

Ezek a gondolatok, érzelmi állapotok idéződtek fel nemrég Veszprémben a Szaléziánumban, ahol a Pannon Egyetem Magyar Napok rendezvénysorozatában a nyugati emigrációt megjárta sors-helyzeteit kutatva *Havasi József* szalézi és *Marton Bernát* ciszterci szerzetessel beszélgetett *B. Varga Judit* történész-muzeológus, valamint *Soós Viktor Attila* történész idézte fel az egyházüldözés módszereit, kereteit, eseményeit az 1945–1989-ig terjedő időszakban.

Az egyházüldözés már 1945/46 fordulójához köthető – hangzott el a bevezetőben. 1945 őszétől a klerikális koalíciós kormányban a belügyminiszeri posztot a kommunista párt vette át, s ez meghatározta az egyházak léthelyzetét is. Már ekkor megnyitották azokat az állambiztonsági dossziékat, amelyek egy-egy püspökségre, vezető egyházi személyiségre vonatkoztak, amelyekben gyűjtötték lefoglalt leveleiket, körleveleiket, prédikációikat. Egyház és állam legfőbb ütközési pontja az oktatás, az ifjúság nevelésének területén volt, ezért ezen a ponton igyekeztek az egyházakat megszorítani. Először a kötelező hitoktatást tették fakultatívvá, majd közel hatezer egyházi általános és középiskola, óvoda államosítása következett. Utoljára a katolikus egyházat is megállapodásra kényszerítette a pártállam, melynek értelmében három férfi és egy női szerzetesrend két-két középiskolát tarthatott fenn. 1950-ben közel 11 ezer szerzetes sorsa vált bizonytalanná, civil állami munkát kellett vállalniuk. Közülük sokan megpróbálták illegális módon tartani tovább is a kapcsolatot egymással, de sokan elhagyták az országot. Nyugatra mentek, vagy a tengeren túlra, hogy ott folytassák tovább szerzetesi hivatásukat. 1951-ben létrehozták az Állami Egyházügyi Hivatalt (ÁEH), az állam ellenőrzési fórumát, amely 1989

Marton Bernát ciszterci szerzetes

nyaráig működött minden megyeszékhelyen, minden püspökségen. Kádáréknak maradt gondjuk az emigráltakra is. A megfigyelői/jelentői rendszer Nyugaton is működött mindenhol. Megpróbálták az emigrációban élők is megosztani, hazahívni különböző trükkökkel, hogy azután itthon meghurcolják őket. Bár az egyházakat intézményesen megtörni nem sikerült, de nehezen gyógyuló sebeket szereztek ezekben az időkben, állapította meg a történész.

Havasi József a kivetkezés után gyárban dolgozott sokáig, házi őrizetben is volt, majd sikerült a Gondviselés segédelmével rendjéhez eljutnia Bécsbe, Páduában pedig a teológiát befejeznie. Élete legnehezebb döntése volt az ország elhagyása, de visszajönni is nehéz volt a rendszerváltás után – vallotta meg a beszélgetésben. Ugyanis Bécs a második otthona lett. Több mint harminc évet töltött ott. Visszatérve 1990-től három cikluson keresztül volt a szaléziák tartomány-

főnöke. Bécsi éveiben, mikor már átjöhett szülőhazájába, sokszor sikerült itthon indexen lévő könyveket átcsempésznie honfitársainak, így is erősítve bennük a reményt, a kitartást. Ha most újra-kezdene az életét, semmit nem hagy- na ki belőle, a nehéz idők sem,

mondta, mert mindez kellett ahhoz, hogy megerősödjék hitben, elszántságban.

Marton Bernát atya fiatalon, édesanyja tanácsára indult neki 1956-ban a messzi útnak, hogy megkeresse akkor már ciszterci szerzetes bátyját Amerikában, Dallasban. Szülője átlátta a helyzetet – osztályidegennek számítottak –, hogy fiának küldetését támogatja azzal, ha elküldi a diktatúra zaklatásai elől. Az atya elképesztő történeteket mesélt emigrációs amerikai útvjáról, amelynek útlevél, és pénz nélkül vágott neki, s amelyen mégis Isten gondviselése vezette, védőangyalain keresztül. Dallasban 19 évet tanított a rendjük iskolájában. De az utóbbi időben már nagyon vágyott haza, s nemrég ez is teljesült. Az idős szerzetes ma is tanít, és 74 évesen ultramaraton fut a gimnazista tanítványai gyűrűjében – emelte ki B. Varga Judit. Példa ő az ifjúság előtt. Olyan, amely több nemzedék életéből ki-maradt sajnos az elmúlt érában.

T. É.

MODERN CAMPUS HEILIGENKREUZBAN

A filozófiai és teológiai főiskolát 1802-ben hozta létre Heiligenkreuzban a ciszterci rend. Mára a papképzés ausztriai központjává lett a XVI. Benedekről elnevezett intézmény. Egy átépítés révén modern campus jött létre az alsó-ausztriai településen. A létesítményt április 30-án áldotta meg Schönbörn bíboros.

Előadó- és szemináriumi termekkel, könyvtárral, médiateremmel bővül a heiligenkreuzi főiskola, és modern, nyitottságot sugárzó egyetemi campuszá válik. Magas színvonalú szakmai képzést nyújtó intézmény, a spiritualitás, a hivatások megerősítését és elmélyítését is szolgálja – mutatta be a főiskolát Pater Karl Wallner OCist rektor. A bővítésre az évről évre mind több jelentkező miatt volt szükség, 1992 óta ugyanis 62-ről 274-re emelkedett a hallgatók létszáma.

Az 1802 óta működő főiskola 2007-ben vette fel XVI. Benedek nevét, és pá-

pai jogú intézmény lett. A II. József utáni években a szerzetes-utánpótlás képzésére létrehozott iskola ma Ausztria, sőt az egész német nyelvterület számára a papképzés és hivatáspasztoráció központjává nőtte ki magát.

Jelenleg a 274 hallgatóból 160 a papnövendékek száma, továbbá a már egyházi hivatásukat végzők közül 28 nő és 86 férfi tanul az intézményben. Ausztrália kivételével minden kontinensről érkeztek diákjaik: közülük 92-en Ausztriából, 89-en Németországból, 12-en Vietnamból és 5-en Svájcban származnak.

Az 1133-ban alapított heiligenkreuzi apátságban jelenleg nyolcvan szerzetes él. Tevékenységük része a plébániai lelkipásztori szolgálat, filozófiai és teológiai főiskolájukon 1802 óta nyújtanak lelkipásztori képzést. Liturgikus életükben nagy hangsúlyt fektetnek a kórusmárára, mely nyitott a látogatók előtt.

(Magyar Kurír)

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

ANGLIA:

London: Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, GB London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Miséző helyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge; www.magyardatolikusok.co.uk

Észak-Anglia:

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Miséző helyek: Ashby De La Zouch, Birmingham, Bolton, Derby, Leeds, Leicester, Liverpool, Nottingham, Preston, Rochdale, Sheffield, St. Helens, Wolverhampton. Manchesterben minden szombaton este 8-kor St. Augustin Roman Catholic Church (Az egyetem mellett).

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, tel.: 0043-1/526 49 72; fax: 0043-1/ 526 49 72 25. Miséző helyek: Bécsújhely, Domplatz 1 (Szent Katalin-kápolna), minden hónap utolsó vasárnapján 17.00-kor; Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7. E-mail: bmke@katolikus.at, <http://www.katolikus.at>; Baden, minden hónap második vasárnapján 16.30-kor, Leedsdorfer Hang Str. 74., 2500-Baden.

Pázmáneum: Varga János rektor, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, tel.: 0043-1/3191403-18, e-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, előesti szentmise: szombatonként 17.00-kor. <http://www.pazmaneum.katolikus.hu>

Burgenland/Alsóőr: P. Keresztfalvi Péter OSB, Kath. Pfarramt, A-7501 Unterwart 226, tel.: 0043-3352/34108. E-mail: kersztfalvi@freemail.hu Miséző helyek: Alsóőr, vasárnaponként 10.00-kor, Felsőőr, vasárnaponként 9.00-kor.

Eisenstadt/Kismarton: Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydngasse 31, A-7000 Eisenstadt.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: 0043-316/68 21 2421, otto.molnar@laposte.net; és Holló István, tel.: 0043-676/8742 6711, e-mail: istvanhollo33@yahoo.de; szentmise minden vasárnap 17.00 órakor. Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., A-8020 Graz.

Innsbruck: Szentmise minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3. A-6020 Innsbruck.

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2. A-4600 Wels, tel.: 0043-732/341175, e-mail: emest.szabo@diozese-linz.at; Miséző helyek: Linz, Wels.

Klagenfurt: Hájtájer István, A-9854 Malta 74, tel.: 0043-4733/232 v. 0043-6768 7727 444, e-mail: hajti80@freemail.hu; Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 15.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az Orsolyita-templomban, Aigner Str. 135. A-5061 Salzburg Érdeklődni: Bohuny István, tel.: 0043-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30 és 18.00 órakor. Rue de l'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles. Tel.: 0032-2/64 96 188, mobil: 0032-487/614 063, e-mail: ihavas@piar.hu. Miséző helyek: Leuven, Hága/NL, Luxembourg.

Liège/Luxembourg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, tel.: 0032-4/22 33 910; fax: 0032-4 /22116 09. Miséző helyek: Liège, Verviers, Eupen, Huy, Genk, Eiden, Charleroi, Luxembourg város.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Ft. Cibian Miklós főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztus kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 Paris, tel.: 0033-1/42 086170, fax: 0033-1/42 067155, e-mail: misioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info

Dél-Franciaország: Ft. Cibian Miklós főlelkész, mise minden 1. szombaton 16 órakor: Orsolyiták kápolnája, 15, rue Soeur Bouvier 69005 Lyon, tel.: 0033-1/42 086170, fax: 0033-1/42 067155, e-mail: misioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info. Miséző helyek: Grenoble, Nizza.

Lotharingia: Miséző hely: Nancy.

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor, Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstapienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróval a Stokłosy állomásig kell jönni, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Miséző helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ungarische Kath. Mission, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, tel.: 0049-821/ 21 93 93 30 vagy 0049-821/21 93 93 24, E-mail: augsburgi-misszio@web.de; www.augsburgimisszio.de

Esseni Egyházmegye:

Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Franziskaner Str. 69a, D-45139

Essen. Tel.: 0049-201/28 47 40 vagy Kölnben: tel./fax: 0049-221/33 778 517.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, D-68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, tel.: 0049-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Kath. Ungarnseelsorge Köln, Am Rinkenpfül 10, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de; tel./fax: 0049-221/33 778 517; <http://www.ungarnzentrum.de>

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye frankfurti székhellyel: Miséző helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Tel.: 0049-69/24 79 50 21, 069/24795022, fax: 0049-69/97 78 26 84; www.magyar-katolikusok-frankfurt.de, pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Miséző helyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházközség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/982637, fax: 0049-89/985419. E-mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Padeborn-Osnabrücki Egyházmegye:

Passaui Egyházmegye: Érd.: Ft. Szabó Árpád, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Tel.: 0049-8505/1229.

Rottenburg-Stuttgarti Egyházmegye:

Érdeklődni: Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, D-70186 Stuttgart, tel.: 0049-711/236 91 90, fax: 0049-711/236 73 93, e-mail: mission@stuttgarti-katolikusok.de <http://www.stuttgarti-katolikusok.de>. Miséző helyek: Stuttgart, Ulm, Balingen-Frommern, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eisligen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten.

Würzburgi Egyházmegye:

Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Kocsik Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Tel.: 0049-931/38 66 2530, fax: 38 662 599.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaleto, 481, I-00151 Roma, tel. és fax: 0039/06 6530 796, mobil: 0039/348 79 52 165, e-mail: italiamissiohu@gmail.com. Miséző helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, Chiesa Santi Giovanni Evangelista e Petronio Dei Bolognesi (Via del Mascherone 61 – 00186 Roma és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyszonyja-kápolnájában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Copernico 9, kivéve január, július, augusztus, szeptember).

Magyar misék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: Mons. Kovács Gergely, Pontificio Consiglio della Cultura, V-00120 Città del Vaticano, e-mail: gkovacs@tin.it

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, tel.: 0041-44/36 23 303, e-mail: f.vizauer@gmx.ch; Miséző helyek: Zürich, Winterthur, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Fribourg: Érdeklődni: Petrovay Zsolt, e-mail: zs.petrovay@bluemail.ch

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján 10.30-kor. Tel.: 00 41-22/7910458.

Lausanne: Szentmise minden hó 1. és 3. szombat 18.00-kor. Chapelle Servan, ch. Eugène-Grasset 12, Lausanne.

Bern: Ft. Pál István Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, CH-3073 Gümligen. E-mail: info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Binninger Str. 45, CH-4123 Allschwil; tel.: 0041/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer- templomban, Feierabendstr. 68.

St. Gallen: a hónap második vasárnapján 17.00 órakor magyar szentmise a Schutzengel-kápolnában (a dóm mellett). Lelkész: Szücsi László, Kirchstr. 13, CH-9036 Grub. Tel.: 071 891 56 01.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspökének irodája: MKPK, Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat, Dr. Cserhádi Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5–7., tel./fax: 0036-1/266-4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu □

ZARÁNDOKLAT SZENT PIO ATYÁHOZ

Május 1. és 3. között a római Pápai Magyar Intézet papjai San Giovanni Rotondóba, Szent Pio atya sírjához zárandokoltak. A jelenkori Itália nagy szentjének, a híres gyónatónak a nyomában járva Pietrelcinába mentek el, ahol a szent Francesco Forgione néven 1887-ben meglátta a napvilágot, valamint Beneventóba, amelynek gyönyörű székesegyházában mint kapucinus szerzetest 1910-ben pappá szentelték. San Giovanni Rotondóba Pio atya 1916-ban került. Itt jelentek meg a testén 1918 szeptemberében Jézus látható, vérző sebei, vagyis a stigmák, amelyeket azután ötven éven keresztül, 1968-ban bekövetkezett haláláig viselt.

San Giovanni Rotondo ma hatalmas zárandokközpont, kórházak és zárandokszállások épültek ide a testi-lelki gyógyulást, felöltődést kereső zárandokok számára. Pietrelcinai Szent Pio sírjához a kriptába egy harminchat mozaikból álló út vezet, amelynek egyik oldalán

S. Giovanni Rotondóban

Assisi Szent Ferenc, a másik oldalán Pio atya életéből vett jelenteket ábrázol. Ez utóbbiak közt egy magyar vonatkozásút is találunk: A szentté avatáshoz készült akták arról tanúskodnak, hogy Pio atya, akinek 150 bilokációját (vagyis természetfeletti kegyelem révén egyszerre két helyen lehetett) a feljegyzések szerint a börtönben lévő Mindszenty bíborost is meglátogatta, és a misézéshez szükséges kenyeret és bort vitte el neki. Ezt a Pio atya visszaemlékezéseiben található jelenetet idézi fel a szlovén származású Marko Rupnik jezsuita művész alkotása, akinek nemrégiben készült el a Mátrave-rebély-Szentkúton található mozaikja is.

A növendékek hazafelé meglátogatták az V. századi Monte Sant'Angelo kegyhelyet is, amely a középkori Itália egyik legfontosabb zárandokhelye volt. Az ide vezető zárandokút mentén fekszik többek között San Giovanni Rotondo is.

(PMI)

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

† Somfai Béla SJ (1932–2015)

Április 6-án, húsvéthétfőn este Kanadában elhunyt Somfai Béla jezsuita.

Somfai Béla 1932-ben született Sárszentmiklóson. A szerzetesrendek felosztása miatt az egri szemináriumban kezdte teológiai tanulmányait 1950-ben, majd egy évvel később a veszprémi folytatva, amit 1952-ben felosztattak. Az év őszén megkezdte a szétszórásban lévő jezsuita provincia „földalatti noviciátusát”. Fizikai munka és kétéves fegyveres katonai szolgálat után 1954-ben folytatta teológiai tanulmányait a budapesti teológiai akadémia civil hallgatójaként.

1956-ban előjárói kívánságára nyugatra távozott. 1957-ben Ausztriában letette első fogadalmait, és 1959-ben a római Gergely Egyetemen licenciátust szerzett filozófiából. Teológiai tanulmányait a torontói Regis College-ban, a Jézus Társaság kanadai fakultásán fejezte be 1963-ban, miután 1961-ben ugyanott pappá szentelték. A jezsuita képzés utolsó évét Clevelandben végezte 1964-ben.

Itt tanított 1993-ig erkölcsoteológiát és bioetikát. 1975–76-ban a Medical College of Georgia intézményben, 1982–83-ban a Montreali Egyetem Medical Humanities intézetében, 1989–90-ben pedig a montreali McGill Egyetem bioetikai kutatóintézetében dolgozott meghívott munkatársként. Vendégprofesszorként tanított a Saint Louis-i Egyetemen, a tokiói Sophia Egyetemen és a nigériai Enuguban is. Közben néhány évig a Kanadában lelkipásztorkodó magyar jezsuiták előjárója volt.

1993-ban emeritált a Toronto School of Theology intézményben, és visszatért Magyarországra. A Szegei Hittudományi Főiskolán az erkölcstan és a bioetika tanszékvezető professzora és oktatási

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNK BEN	
Apró-, házassági-, általános hirdetések karakterenként:	
„Jelige” – postaköltség	0,10 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	5,00 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,20 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	0,40 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	10,00 EUR
Külön kívánságokat esetenként árazunk.	
Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!	

rektorhelyettes volt 2007-ig, valamint néhány évig a budapesti Semmelweis Egyetem és a szegedi egyetem orvosi kara meghívott eladója is volt. 2007-ben nyugalomba vonult, Budapestre költözött, ahol a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán volt emeritus professzor és meghívott előadó.

Somfai Béla temetése a kanadai Pickering magyar jezsuita temetőjében volt. Budapesten hálaadó gyászmisét mondtak érte a Mária utcai templomban április 20-án.

(Jézus Társasága)

ÉLETÜNK
Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal: KERESZTÉNY ÉLET SZERKESZTŐSÉGE H-1075 Budapest, Károlyi krt. 1. Telefon: (0036) 1/328 01 96, (0036) 1/328 01 97 Fax: (0036) 1/328 01 98 E-mail: eletunk@keresztneyelet.hu www.keresztneyelet.hu
* Főszerkesztő: dr. Cserhádi Ferenc Felelős kiadó: Merka János Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence A szerkesztőbizottság tagjai: Ramsay Győző, Vincze András
* Redaktion und Herausgeber: UNGARISCHE KATHOLISCHE GEMEINDE Oberföhringer Str. 40, D-81925 München Verantwortlicher Herausgeber: Merka János Telefon: (0049) 89/98 26 37 Telefax: (0049) 89/98 54 19 E-mail: eluetuenk@ungarische-mission.de
* Abonnement für ein Jahr: 20 EUR 11 Exemplare nach Übersee mit Luftpost USD 60
* ELŐFIZETÉS: Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot. 1 példány ára: 2 EUR Előfizetési ár egy évre: 20 EUR Tengerentúlra USS 60 BANKSZÁMLÁNK: Szent Maximilian Kiadó OTP Banka Slovensko, Komárno IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696 BIC/SWIFT: OTPVSKBX
* Erscheint 11 mal im Jahr. Satz: ÉLETÜNK
* Druck: Micropress Kft. H-3516 Miskolc, Ács u. 12.
* Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei. A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

HÍREK – ESEMÉNYEK

A Szentatya Fatimában

Ferenc pápa 2017-ben, száz évvel a fatimai Mária-jelenések után a portugál kegyhelyre látogat. Antonio Marto püspök, a Leiria-Fatimai Egyházmegye főpásztora április 25-én a Vatikánban találkozott Ferenc pápával, aki hozzájárult bejelentése közléséhez:

„Ha Isten életben és egészségben tart, akkor 2017-ben Fatimába látogatok.” Marto püspök vatikáni látogatása során a Fatimát érintő kérdésekről tárgyalt Ferenc pápával, aki „lekipásztori megújulást szeretne megvalósítani”. A Leiria-Fatimai Egyházmegye főpásztora átadta Ferenc pápának azt a pénzadományt, mellyel a fatimai kegyhely szeretné támogatni a szegényeket, egyúttal megköszönte a Szentatyának, hogy „az öröm és frissesség új korszakát hozta el az Egyházba”.

Varga János kitüntetése

A Magyar Érdemrend tisztikeresztjét vehette át Varga János, a bécsi Pázmáneum rektora. A kitüntetést Perényi János, Magyarország rendkívüli és meghatalmazott nagykövete adta át Magyarországi bécsi nagykövetsége épületében április 8-án. Méltatták a katolikus egyház ausztriai képviselőjét, valamint Mindszenty József hercegprímás emlékének őrzése érdekében végzett tevékenységét. Varga János 1960. április 12-én született Budapesten. Pappá szentelését 1995. június 17-én ünnepelte Esztergomban. 1995 és 1997 között káplán volt Budapesten, a Gyümölcsoltó Boldogasszony-kápolnagazgatóság, 1997 és 1999 között a budapesti Örökimádás templomigazgatóság, 1999 és 2000 között Budapest-Albertfalván, 2000 és 2007 között a budavári Nagyboldogasszony Főplébánián. 2007 és 2010 között plébánosként vezette a remetékertvárosi Szentlélek Plébániát. Varga János 2010. augusztus 1-jétől a bécsi Pázmáneum rektora.

Le kell bontani II. János Pál szobrát

A II. János Pál pápa tiszteletére közterületen emelt emlékmű lebontására szólított fel egy francia kisvárost egy bíróság, amely szerint az alkotás ellentétes az állam és az egyház szétválasztásáról rendelkező törvénnyel. Az emlékmű „elhelyezésénél és méreteinél fogva feltűnő jellegű, és mint ilyen, ellentétes a Francia Köztársaság világi jellegét előíró alkotmánnyal, valamint az egyház és az állam kettéválasztásáról rendelkező 1905. évi törvénnyel” – indokolta döntését a rennes-i közigazgatási bíróság.

Püspöki jubileum

A gyulafehérvári székesegyházban április 29-én háladáó szentmise keretében papok és hívek együtt ünnepeltek Jakubinyi György érsekkel, hálát adtak a huszonöt évvel ezelőtt, Csíksomlyón történt püspökszentelésért. Az eseményre a Gyulafehérvári Római Katolikus Egyházmegye segédpüspöke, számos pap és hívó zarándokolt el Erdély különböző tájai-

ról. A jubiláló főpásztor szentbeszédében a hivatás kegyelméről elmélkedett. A hivatás Isten ajándéka, a feladat, a küldetés pedig nem öncélú. A jelenlevőket arra biztatta, hogy ne fedkezzenek meg szüntelenül imádkozni a hivatásokért.

A cigányválogatott a Szentatyánál

Közös fotó a pápával a Szent Péter téren

A magyar cigány labdarúgó-válogatott április 15-én, szerdán este fél 9-kor játszott a Svájci Gárda csapatával. A csapat immár negyedik alkalommal játszott a Svájci Gárda tagjaival. Előtte a válogatott tagjai Mezei István menedzser vezetésével részt vettek a szerda délelőtti általános kihallgatáson a Szent Péter téren. Az audiencia végén a focistáknak lehetőségük nyílt arra, hogy találkozzanak a Szentatyával.

Bencések Komáromban

Országos méretű aláírásgyűjtő akciót indított több, a renddel szimpatizáló magánszemély a Ján Orosch nagyszombati érsek által felszámolt komáromi bencés rend támogatására. Mint ismert, Ján Orosch, nagyszombati érsek még tavaly decemberben kezdeményezte a komáromi bencés rend jogalanyságának megszüntetését. Ezt követően az ügy rendezése érdekében Varszegi Asztrik pannonhalmi főapát Rómához fordult. A vatikáni vizsgálatot követően, január 19-i döntésében a Megszentelt Élet Intézményeinek és az Apostoli Élet Társaságainak Kongregációja a nagyszombati érsek decemberi dekrétumát jogilag semmisnek nyilvánította. A nagyszombati érsekiség azonban nem fogadta el a kongregáció döntését, és a szentszéki államtitkársághoz fordult.

Délvidéki hittanverseny

Nyolc hittanos csoport részvételével tartották meg a Nagybecskereki Egyházmegye hittanosainak versenyét április 25-én, a székesegyházban. A résztvevők narrált pantomimmal, bibliai jelenettel vagy színdarabbal versenyezhettek, valamennyi témája a szeretet volt. A zsűri – Lukács Gabriella tanítónő, drámapedagógus, Bálint Aranka levéltáros, fordító, magyartanár, Jenovay Lajos újságíró, színművész és Német László nagybecskereki püspök – valamennyi hittancsoport munkáját megdicsérte, elismerő oklevéllel és édességesomaggal jutalmazta.

Püspökök a Szentatyánál

Ferenc pápa május 7-én fogadta az Erdő Péter bíboros vezette Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) és a Christopher Hill anglikán főpásztor vezette Európai Egyházak Konferenciája (CEC) vegyes bizottságának Rómában üléselő tagjait. A két testület Angelo Bagnasco bíboros, az olasz püspöki konferencia elnöke, a CCEE alelnöke meghívására ülésezett Rómában. A vegyes bizottság találkozójának témája: Szabadság és szabadságok – a keresztény megközelítés. A bizottság feladata az ökumenikus út szolgálata az egység felé. □

„A KONTINENS ANYANYELVE A KERESZTÉNYSÉG”

A vatikáni Teuton-temető Szűz Mária-templomában tartották április 8-án az Európáért szóló imát. Az alkalmat IV. Károly császár, a Német–Római Birodalom uralkodója megkoronázásának 660. évfordulója adta. A kezdeményezést a Cseh Köztársaság szentszéki nagykövetsége indította, hogy megemlékezzenek a csehek egyik leghíresebb történelmi alakjáról és elmélkedjenek Európa keresztény gyökereiről. A szertartás végén közszemlére helyezték a három korona másolatát, amellyel IV. Károlyt életében megkoronázták.

A cseh királyt 1355-ben Rómában koronázták a Német–Római Birodalom császárává. Vlk bíboros, prágai nyugalmazott érsek szerint „IV. Károly nagyon irgalmas ember volt, aki nagy tisztelője volt Szent Vencelnek. A politikai szempontból akkor megosztott, de a keresztény hitben egységes Európában a császár a spirituális egység jele volt. Keresztény értékekre építette birodalmát. Szorosan együttműködött az Egyházzal ezen a téren. Az egységet csak szilárd és spirituális értékekre lehet építeni Európában. Ez az aktualitása ennek a nagy történelmi alaknak, aki cseh, de egyben európai is.”

Gianfranco Ravasi bíboros, a Kultúra Pápai Tanácsának elnöke Európa kereszt-

tény gyökerei kapcsán Goethét idézte, aki szerint a kontinens anyanyelve a kereszténység. „Különböző nyelveken beszélünk, de az alapvető nyelv, amivel kifejezzük magunkat: a jelképek, a jellegzetességek keresztény eredetűek. Ezt a dicső örökséget kell hangsúlyozni, ami nemcsak vallási, hanem mélyen kulturális is.”

Megemlékezünk IV. Károly alakjáról a művészet, a kultúra világa iránti figyelem, gazdasági és urbanisztikai intézkedései miatt is, nemcsak polgári, de egyházi szempontból is. Prága városában ő alapította Közép-Európa első egyetemét.

IV. Károly leánya, Luxemburgi Margit I. Lajos magyar király első felesége volt. (VR)

SEGÍTSÉG KÁRPÁTALJÁNAK

Több ezer kárpátaljai magyar gyermek nyári táboroztatását és őszi-téli üdültetését segíti a kormány idén – jelentette be Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere, miután aláírta az erről szóló megállapodást a kárpátaljai magyar szervezetekkel és egyházakkal április 29-én Kisvárdán.

A pályázat május 13-án indult, a táborok június 15-én kezdődnek, egy-egy csoport húsz gyermekből és három kísérből fog állni. A kárpátaljai gyermekek hétnapos, hat éjszakai turnusokban, magyarországi társaikkal együtt fognak üdülni a táborokban.

Az intézkedést az Ukrajnában a mindennapokat érintő válsághelyzet miatt kezdeményezte a kormány. Ebben a helyzetben a legfontosabb, hogy a gyermekek helyzetén javítsanak, ezért döntött úgy a kormány, hogy a lehető legtöbb kárpátaljai gyermek táboroztatását támogatja.

A kormány március 12-én döntött arról is, hogy 85 millió forintos támogatást biztosít karitatív és szociális tevékenységet folytató szervezetek bevonásával a kár-

pátaljai magyar családoknak. Ennek lebonyolítását a Katolikus Karitás, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat beregszászi járási szervezete és a Kárpátaljai Református Egyházkerület bevonásával, a programért a kormányzat részéről Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár felel.

Olyan krízishelyzetbe került családok kapnak az adományokból, amelyekben a családfenntartó nem tud gondoskodni családtagjairól, vagy valamelyik szülő egyedül neveli a gyermekeket. Az egy évig tartó program keretében többek között ruházati cikkeket, tisztítószereket és élelmiszert kaphat körülbelül ötszáz család.

(MTI)

KÖZÉPPONTBAN...

(Folytatás az 1. oldalról)

Szerdán, a reggeli szentmisén a résztvevők megemlékeztek Mindszenty József bíboros halálának 40. évfordulójáról. Ez a nap a kirándulással egybekötött lelki töltekezésé volt. Az atyák a baden-württembergi barokk egyik fellegvárába, Zwiefaltenbe látogattak, ahol megtekintették az egykori bencés apátság díszes templomát. Ezután egy másik kiemelkedő történelmi emlékhelyre, a Hohenzollern-család sigmaringeni kastélyába utaztak, amely a múltba kalauzolja látogatóit. Este még egy megbeszélést tartottak a résztvevők. Ezen az Életünk 2014-es költségvetését ismertette Merka János németországi főlelkész, az újság felelős kiadója, Czoborczy Bence felelős szerkesztő pedig a lap szerkesztésével és terjesztésével kapcsolatos változásokról beszélt. Az európai magyar lel-

A zwiefalteni Szűzanya-szobor

A záró szentmise a wernai kápolnában

készek több olyan javaslatot is tettek, amely növelheti az újság iránti érdeklődést.

Csütörtök reggel közös szentmise zárta az idei Európai Magyar Papi Konferenciát.

Czoborczy Bence

A Keresztény Élet Portálon megtekinthető a zwiefalteni látogatásról készült rövid videó:
www.keresztenyelet.hu